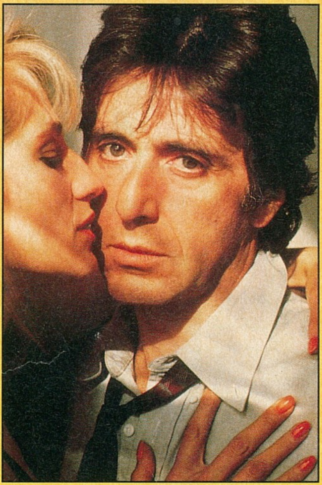
1991.
VII. évf. 7. (48.) szám
Ára: 65 Ft

video magazin

A KERESZTAPA ARCAI

A SZEX ÉS A JOG

A Sólyomasszony

ÉLETMŰ-OSCAR SOPHIÁNAK

TESZT: PANASONIC, SHARP, ITT-NOKIA KAMKORDEREK

Konica

A VALÓSÁG VARÁZSA

Ragyogóbbak a színek, gazdagabb a hangzás a KONICA szuper sorozatú videokazettákkal.

A korszerű videomagnók jó minőségű szalagokat igényelnek. A KONICA szuper sorozatú videokazetták audio és video teljesítménye megfelel a legmagasabb szakmai követelményeknek.

SUPER VHS SUPER HG SUPER SR

30 PERCTŐL 240 PERCIG MINDEN HOSSZÚSÁGBAN!

Konica

A LEGSZÍNESEBB VÁLASZTÉK

Forgalmazza: TBI International Kft.
1088 Budapest, Reviczky u. 4/A
Telefon: 118-0565, 118-5677
Fax: 118-5684

Kedves Olvasó!

A nyár slágere kétségtelenül a kamkorder. A hazánkba látogató nyugati turisták ma már olyan természetesen fogják kezükben piciny kamkorderüket, mint egykoron fényképezőgépüket. A szerencsésebb magyar turisták közül is mind többen viszik magukkal külföldi vagy hazai nyaralásukra ezt a profi kis berendezést, „mozgó fényképezőgépként" használva.

Sokaknak azonban még nincs kamkordere, így nyár közepén, a két-három hetes szabadság idején az átlagosnál jóval többen vágyakoznak egy ilyen csodamasinára. Viszont jó néhányan akadnak, akik úgy döntenek, éppen most érkezett el az ideje e nagy családi beruházásnak.

Elsősorban számukra lehetnek hasznosak mostani számunk oldalai, hiszen például a Teszt rovatban három kiváló készülékkel is megismerkedhetnek, köztük az első olyannal, amelynek már színes a keresője. Böngésző rovatunkban ismét a kamkorderek nemzetközi teszteredményeit böngészhetik, megújuló Kislexikonunk pedig tartalmazza azokat a legfontosabb kifejezéseket, rövidítéseket, amelyeket az ilyen gépek használatakor tudnunk illene.

Úgy gondolom, ezek az írások hasznosak lehetnek azoknak is, akiknek már van kamkorderük, és azok számára is, akiknek a kamkordervásárlás csak a távolabbi jövő tervei között szerepelhet.

Falus Tamás

A Magazin BT kiadványa
Főszerkesztő: Falus Tamás
Művészeti szerkesztő: Bagoly Melinda
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1135 Budapest XIII., Frangepán u. 50–56.
Telefon: 111-0893, 111-9004
Telefax: 131-8173
Kiadja a Magazin BT
Felelős kiadó:
dr. Laczkó Ildikó ügyvezető igazgató
Szedés: UNIÓ Fényszedő Üzem
Színbontás: Révai Repro Kft.
Nyomás:
Révai–Óbuda Nyomda Kft.
Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a
Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u. 10/a., közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással
a HELIR Postabank Rt. 219-98636,
021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

video magazin

Folytassa a szerelmet!

(Carry On Loving!)

Amikor Bertie Muffet megérkezik Blissék házasságközvetítő irodájába, a tulajdonosok, Sid és Sophie Bliss éppen egymással dühöngenek, de az ügyfél belépésekor nyomban felöltik bájmosolyukat. Blissék romantikus hazugságban élnek, mivel ők nem házasok – Sophie nagy fájdalmára. Vállalkozásuk egy bonyolult „házasságcsináló" számítógépen alapszik, ez azonban csak látszat, ugyanis a gép helyett a válaszokat Sophie adja, ezúttal éppen Muffet számára.

Színes, többnarrátoros angol vígjáték
Főszereplők: Sidney James, Kenneth Williams, Joan Sims
Rendezte: Gerald Thomas
90 perc **Candid Court**

Folytassák az angolok!

(Carry On England!)

Valahol Angliában, a II. világháború kezdetén egy kísérleti légvédelmi üteg közkatonái ellenszegülnek minden olyan parancsnak, amely csatasorba akarja őket állítani, és el akarja téríteni attól a szilárd elhatározásuktól, hogy: Szeretkezz, ne háborúzz! Eltökélt magatartásuk megértésre talál az üteg csinos hölgytagjai között, de vad ellenérzést szül a parancsnokok lelkében, akik mindenképpen meg akarják fegyelmezni csapatukat...

Színes, többnarrátoros angol vígjáték
Főszereplők: Kenneth Connor, Windsor Davies, Judy Geeson
Rendezte: Gerald Thomas
89 perc **Candid Court**

Műsoros VHS kazetták
Mokép Video

Az erőszak gyermekei

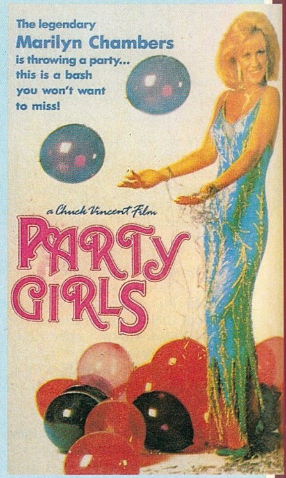
(Wilding)

Los Angelesben agresszív fiatalokból álló banda tartja rettegésben a város lakóit. Durván bántalmaznak mindenkit, aki útjukba kerül, sőt még a gyilkosságtól sem riadnak vissza. Mindennapossá válnak rendőrséggel való nyílt összecsapásaik. Egyik alkalommal megtámadnak egy fiatal párt, a fiút megölik, a lányt megerőszakolják. A bandavezér Tommy, akinek a szülei teljesen kétségbe vannak esve fiuk elzüllése miatt. Amikor Tommy túszul ejt egy nőt, gyermekkori barátja próbálja meggyőzni, hogy ne csináljon őrültséget.

Színes, hangbemondásos amerikai akciófilm
Főszereplők: Wings Hauser, Joey Travolta, Karen Russel
Rendezte: Eric Louzil
90 perc **D. B. Media**

Parti lányok

A ragyogó Marilyn és szexis barátai izgalmas estélyt rendeznek egy élő televíziós adásban, amikor a show kellős közepén Marilyn férje, Dicky infarktus következtében meghal és feleségére hagyja 25 millió dollárnyi adósságát, amit 30 napon belül törleszteni kell. Ezért úgy dönt, megpróbálkozik a jövedelmező party-szervezéssel, és azonnal tárgyalni kezd néhány buja kinézetű, sokat sejtető tekintetű nővel, hogy dolgozzanak nála, mint „Parti lányok". Az üzlet beindul, s fényesen virágzik, mert a cég a lehetetlen kívánságokat is megvalósítja.

Színes, szinkronizált amerikai paródia
Főszereplők: Marilyn Chambers, Kurt Woodruff, Christina Veronica
Rendezte: Chuck Vincent
90 perc **D. B. Media**

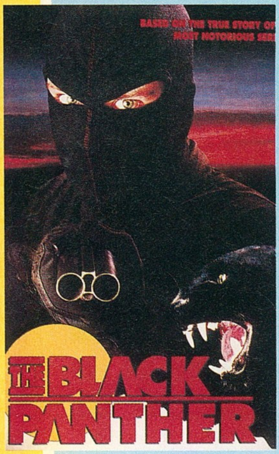
Összeesküvés

William Blaine miniszter szexuális vágyait úgy elégíti ki, hogy rendszeresen fiatal prostituált lányokkal találkozik egy elhagyatott vidéki szállodában. Egyik volt barátnőjének anyja megfenyegeti, hogy leleplezi és ezzel hozzájárul a kormány bukásához...

Színes, szinkronizált angol film
Főszereplők: James Wilby, Kate Hardie, Glyn Housont
Rendezte: Christopher Barnard

Target International Pictures

A Fekete Párduc

1975 januárjában elrabolták Lesley Whittle-t, a 17 éves kislányt, jelentős vagyon örökösét. 50 ezer font váltságdíjat követeltek érte. A gyilkosságot megelőzően a rendőrség már kutatott minden idők legveszélyesebb pszichopatája után, aki nem szokványos, kegyetlen gyilkosságokat, rablásokat követett el, fején csuklyát viselve. Szerte Angliában félelem töltötte el az embereket, s az ismeretlent elnevezték Fekete Párducnak. Lesley Whittle meggyilkolása után a rendőrség már sejtette, a tettes az első számú közellenség, a Fekete Párduc lehetett. A film igaz történeten alapul, az igazi gyilkos napjainkban is életfogytiglan tartó börtönbüntetését tölti.

Színes, szinkronizált angol film
Főszereplők: Donald Sumpter, Andrew Burt, Rith Dunning
Rendezte: Ian Merrick

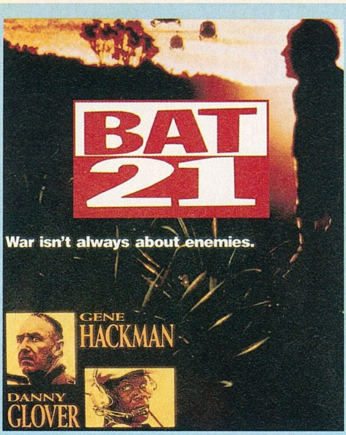
A Fekete Kobra

Robert Malone-t, a detektívet két FBI-ügynök keresi meg, hogy menjen el Dallasba, ahol meg kell akadályoznia egy gyilkosságot. Texasi olajmágnások akarják eltenni láb alól az iraki nagykövetet, aki az amerikaiak Öböl-válságbéli beavatkozásáról kíván beszédet tartani. Malone-t nem izgatja különösebben a feladat, míg ki nem derül, hogy a gyilkosságra Joe Keno vállalkozik, régi ellensége, akit annak idején ő tartóztatott le és aki csak alig néhány hónapja szabadult.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Fred Williamson, Anthony James
Rendezte: Fred Williamson

M.A.R.S Productions

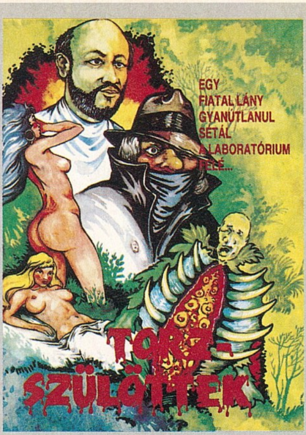
A Video 2000 valamennyi filmje szinkronizált.
A kft. címe: 1142 Budapest, Rohonc u. 6.
Tel.: 251-1019

BAT 21

Az 1968-ban Vietnamban játszódó háborús film igaz történeten alapul. Hambleton ezredes repülőgépét felderítés közben találat éri, s a gép lezuhan. Az ezredesnek sikerül katapultálni, azonban az ellenség területén ér földet. Megrémülve a bizonytalanságban nem tud mást tenni, mint várakozni. És ekkor az adóvevőjén egy ismeretlen hang jelentkezik. Barátra lel egy felderítő pilóta, akit még sohasem látott, de aki eltökélte, hogy valamilyen módon őt kiszabadítja.

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Gene Hackman, Danny Glover
Rendezte: Peter Markle

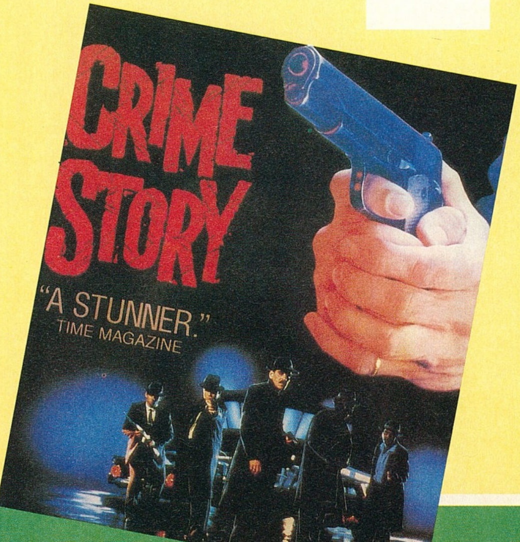
Torzszülöttek

(The Freakmaker)

Egy elmeháborodott professzor új állat-növényfajt akar létrehozni. Elrabolt emberek szervezetébe ülteti be az állat-növény géneket, s így torzszülötteket teremt. A szerencsétlen lényeket pedig cirkuszban mutogatják. Nolter professzor legújabb áldozatai saját tanítványai, akik sorra tűnnek el az egyetemről...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Donald Pleasence, Tom Baker, Brad Harris
Rendezte: Jack Cardiff

VICO

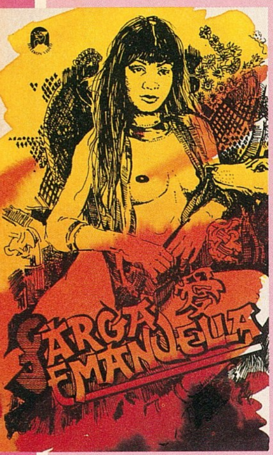
Krimi sztori

Mike Torello nem hétköznapi nyomozó. Keményfejű, „hirtelenkezű" zsaru, aki ha kell, átlépi a törvény határát is, hogy leszámoljon a csavargókkal. Egy napon új banda tűnik fel Chicago utcáin, s Mike velük is felveszi a harcot. Utcai lövöldözések, autós üldözések kísérik e harcot, majd következhet a végső leszámolás...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Dennis Farina, Anthony Denison, Stephen Lang
Rendezte: Abel Ferrara

Sárga Emanuella

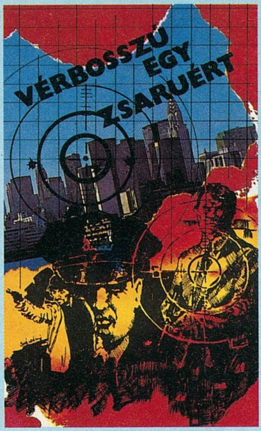
(Yellow Emanuella)

Georg, a pilóta megérkezik Hongkongba, ahol belekóstol az éjszakába és rablótámadás áldozata lesz. A kórházban Wong doktornő kezeli, akibe beleszeret. Felépülése után újra dolgozni kezd, de megígéri a doktornőnek, hogy hamarosan visszatér és feleségül veszi. A repülőtársaság irodájában dolgozó kolléganőnek is tetszik a jóképű fiú, de mivel nem tudta megszerezni, bosszút forral ellene. Georgot Londonba, irodai munkára osztják be, és mindig újabb feladatokkal bízzák meg, hogy házasságkötését megakadályozzák. Végül szabadságra utazik Hongkongba, de amikor újra találkoznak, már késő, mert a lány az orvosi hivatást otthagyva „az utcán keresi kenyerét". Georg pedig halálos beteg...

Színes, magyarul beszélő, erotikus olasz film
Főszereplők: Chai Lee, Ilona Staller, Claudio Giorgi
Rendezte: Albert Thomas
100 perc

Vérbosszú egy zsaruért

(Sangue di sbirro)

Don Caputo, az ügyvéd keresi apja gyilkosát. Tudomása szerint apja egy köztiszteletben álló rendőr volt, akit munkája végzése során gyilkoltak meg. Mivel nemcsak az esze gyors, hanem a keze is, így hullák jelzik az útját, amerre jár...

Színes, magyarul beszélő olasz kalandfilm
Főszereplők: Jack Palance, George Eastman, Jenny Tamburi
Rendezte: Al Bradley
95 perc

A veszélyes titok

Tipikus vadnyugati film, amelyben a kemény legények, kemény világban, kemény kalandokat élnek át.

Színes, magyarul beszélő amerikai westernfilm
Főszereplők: Burt Lancaster, Robert Walker, John Ireland Joanne Dru, Sally Forrest
Rendezte: Richard Thorpe
80 perc

Szavanna mosolya

(Savanna Smiles)

A gazdag család kislányának, Szavannának mulatságos kalandjait meséli el a film, amelyben a két peches bűnöző produkálta helyzetkomikumok garantálják a kellemes szórakozást.

Színes, magyarul beszélő vígjáték
Főszereplők: Mark Miller, Donovan Scott, Bridgette Andersen
Rendezte: Pierre de Moro
100 perc

REFLEKTORFÉNYBEN
A PRODUCER:

ALAN LADD, JR.

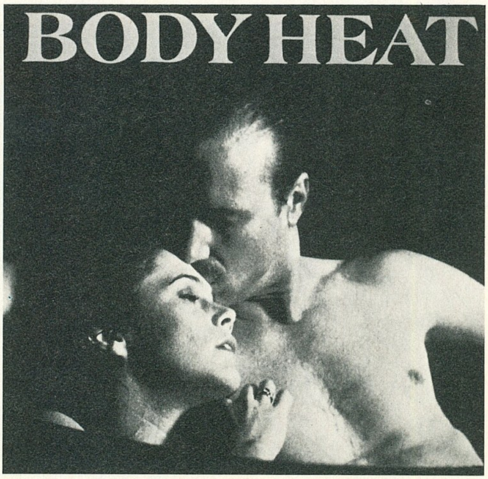
A mágnások, ötletgyárosok, pénzemberek világában is ritkaságnak számít az olyan vérbeli vállalkozó, aki csupán szimatára hagyatkozva hozott olyan döntéseket, melyek egész életét megváltoztatták. S nem csupán az ő életét. Mindazokét, akik vele ilyen vagy olyan módon kapcsolatba kerültek. S tevékenységük az amerikai film utolsó másfél évtizedére is jócskán rányomta bélyegét...

Alan Ladd – az idősebik – színész volt. Karakterszínész. Élete szorosan egybefonódott azzal a jelenséggel, amelyet egyszerűen csupán Hollywoodként szokás emlegetni, ám bármit tett is, olyan hatást egyetlenegyszer sem sikerült a filmiparra gyakorolnia, mint fiának, aki megjelenésén túl – sötét haj, átható tekintet – szuggesztivitását is megörökölte.

A jó nevű senki

Ifjabb Alan J. Ladd a „beltenyészett" filmszakemberek útját járta: különböző nagy filmvállalatoknál dolgozott ügynökként, a hatvanas évek óta nem járta azt az iskolát – az életét –, mely a sorozatunkban szereplő nagyságok közül például Albert Broccolit is „kinevelte". Ha valakire, rá aztán illett a név, jó nevű senki – egészen 1973-ig, mikor útja mágikus biztonsággal keresztezte az e hasábokról ugyancsak ismert rendezőét s majdani producerét, George Lucasét.

Ladd ekkortájt a patinás Twentieth Century Fox felhajtóinak sorába tartozott, feladata volt a sikerre számot tartó, már elkészített, s valami okból be nem mutatott, alkotások megszerzése, útjuk egyengetése. Lucas második

Laurence Kasdan érzéki mozijának vágásában – névtelenül – maga a „nagy" George Lucas működött közre...

játékfilmjét, az American Graffitit (A rock nagy évtizede) az Universal Stúdió égisze alatt készítette, a bemutató azonban egyre késlekedett – a mamutvállalat döntéshozói nem bíztak túlságosan az egy ízben már kudarcot vallott ifjú rendezőben. A fáma úgy szól, hogy Lucas munkatársainak tekercsenként kellett kicsempészniük a mozit Ladd vetítőtermébe. Bárhogy történt is, megérte a fáradságot.

Amint a film peregni kezdett, egyből megéreztem, hogy valami óriásit, egy roppant tehetséges ember munkáját látom!" – vallja.

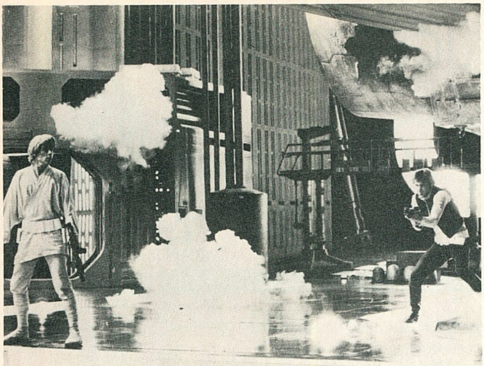
Az élményt feldolgozva mindent elkövetett, hogy valami módon együttműködhessék Lucassal. Rossz nyelvek szerint épp élénk érdeklődése kényszerítette az Universal vezetőit arra, hogy végül a film bemutatása mellett döntsenek. A *Graffiti* pedig meghozta számukra a Ladd jósolta sikert...

Űrháború, problémákkal

Ladd és Lucas közös „nagy dobása" a Csillagok háborúja volt – az a film, amelynek elkészültével kapcsolatban oly sokan és oly sok helyütt írtak, s mely új mederbe terelte a science fiction film egész történetét.

Ladd nem rajongott különösképp a sci-fiért, de megbízott ösztöneiben, s noha nem látta át teljes egészében a Lucas felvázolta koncepciót, síkra szállt a Foxnál annak megvalósítása mellett. Ő volt, aki viselte a lassanként csillagászativá növekvő költségvetés gerjesztette indulatokat, ő volt, aki egyre újabb heteket, egyre újabb dollártízezreket „nyert" a produkciónak. Oroszlánrészt vállalt a sikerben, a produceri *credit* mégis Gary Kurtzra szállt, aki sokkalta közelebb állt az e feladatkörben tevékenykedőkkel kapcsolatban bevettnek számító sztereotípiához. Ladd sohasem volt pénzügyi szakember, sokkal inkább kifinomult

Ahol minden elkezdődött: Ladd a csillagháború ürügyén mondott búcsút a 20th Century Foxnak

Mindhalálig sci-fi. Harrison Ford a *Szárnyas fejvadászban*

érzékkel megáldott, forgalmazó, aki elképzelései mellett a végsőkig kitart.

A hetvenes évek végén saját produkciós irodát hozott létre, mely a hollywoodi égen időközben felragyogott állócsillagok tevékenységének megkönnyítését tűzte ki magasztos céljául. Ladd társasága tette sínre a műfaj kedvelőinek körében gyakorta emlegetett fantasztikus *Blade Runnert* (Szárnyas fejvadász), a forgatókönyvíróból rendezővé avanzsált Lawrence, Kasdan (Birodalom visszavág, Az elveszett frigyláda fosztogatói lélektani krimijét, a *Body Heatet* (Testmeleg), az ifjú sztárok sokaságát felvonultató vadnyugati mozit, a *Silveradót.*

Pénzt vagy ötletet

Ladd tevékenysége kategorikusan veti fel a kérdést, merre is tartanak az amerikai moziipar kacskaringóit követni igyekvő producerek. Ő az az ember, akivel kapcsolatban fel sem merül a kérdés, alkotó-e a szó igazi értelmében. Senki számára nem kétséges, hogy nem ötletgyáros, mint Lucas, nem játékos felnőtt, mint Spielberg, nem is e kettő vegyüléke, mint John Carpenter. Alkatát tekintve a Laurentiis-szabásúakhoz áll a legközelebb, gyökerei tehát az amerikai filmipar történetének legmélyére nyúlnak, onnan, a klasszikus korból merítik az ideológiát („És add meg a nézőnek, ami a nézőé..."), a Wall Streeten nevelkedett tőzsdecápák nyugtot nem ismerő világából pedig a pénzügyi gyakorlatot.

És megint egy Kasdan... A téma ezúttal a Vadnyugaton hever...

Ladd, ha korát tekintve nem is, eszmeileg mindenképp azon ifjú titánok csoportjához tartozik, akik a hetvenes években, a Théba ellen induló Hetek módján kerekedtek fel, hogy bevegyék Hollywoodot. A stúdiórendszer merevségének megtörésére irányuló kísérletek sikere azután új struktúrát teremtett, új típusú rendezői, produceri és színészi munkával, új sztárokkal, mint Mickey Rourke, Kiefer Sutherland, Kevin Costner, Alec Baldwin és társaik, akik közül nem egy bukkant fel a Ladd Társaság nyolcvanas években készült filmjeiben.

Zárt Közösség

A különféle kaliforniai filmesklánokat összekötő erővonalak mentén végigtekintve mindegyre ugyanazokra a nevekre bukkanunk. E felismerés hozzásegítheti a szemlélődőt a moziiparban lezajlott válto-

És megint a Vadnyugat: egy csomóban az ifjú fegyverforgatók

Az űrben senki nem hallja a sikolyodat... Sigurney Weaver a *Nyolcadik utas*ban

AZ ALAN LADD vagy produkciós társasága, a LADD COMPANY által finanszírozott és forgalmazott filmekből

STAR WARS
(Csillagok háborúja) a Lucasfilm Limiteddel közösen (1977)

ALIEN
(A nyolcadik utas a halál) Ronald Shusett Brandywine Limitedjével közösen (1979)

BODY HEAT
(Testmeleg) 1986

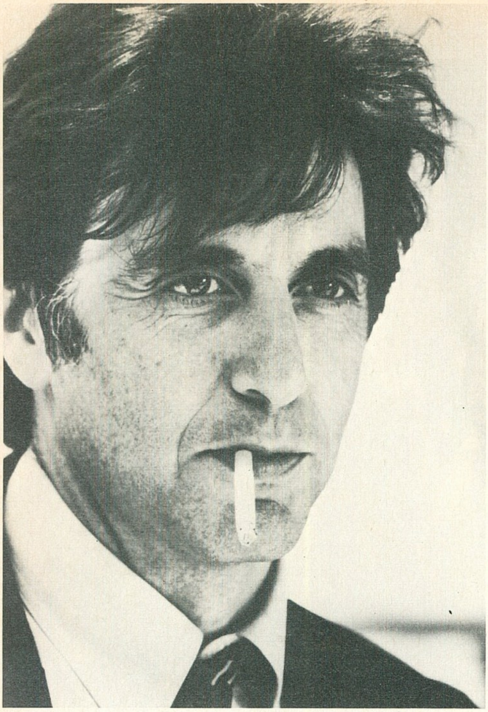
SILVERADO
Steven Spielberg Amblin Entertaintmentjével közösen (1987)

BLADE RUNNER
(Szárnyas fejvadász) Sir Run Run Shaw-val közösen (1984)

YOUNG GUNS (1989)

zások lényegének megértéséhez, továbbá ahhoz, mi volt a fiatalok baja a „régi" stúdiórendszerrel. Hollywood ma is éppoly zárt közösséget alkot, mint a 30-as években, az idősebb Ladd idejében, mikor az egyes szerepek és pozíciók sorsát nem feltétlenül a rátermettség döntötte el... A jó ismerősöknek tűnő, sosem látott alakok neveit szemlélve, sikereik során végigtekintve az embernek akaratlanul is eszébe ötlik az ősi igazság: „Isten mentsen mindenkit attól, hogy álmai valóra váljanak."

– Az igazság az övék – találta mondani Alan Ladd egy vele készült interjúban. – Ha elég erejük lesz hozzá, az újak véget vetnek majd ennek a korszaknak is. Akár így, akár úgy, legendának megmaradunk!

Al Pacino – az örök gyermek

„Mindenekelőtt a nevem: apám, aki kereskedő volt Bronxban, Alfredo Pacinóra kereszteltetett. A bronxi barakkokból eljutni Manhattanbe életem leghosszab odüsszeiája volt. Végül felvettek Lee Strasberg művészstúdiójába, de ahhoz, hogy odajárhassak, kifutófiúként, áruházi alkalmazottként, portásként, színházi jegyszedőként kellett gürcölnöm. Ezerszám fényesítettem a cipőket a Broadwayn, a The New York Times rikkancsa voltam, zöldségesládákat rakodtam... Mindenre hajlandó voltam, csakhogy bejussak a színház világába. A New York utcáin töltött évek páratlan terhet jelentettek. A legrosszabbat éltem át, innen csak felemelkedhettem."

Bronx, „az apacs erőd", az élet iskoláját jelentette az olasz (szicíliai) bevándorlócsalád gyermeke számára. Bronx, ahol az emberek közömbösek és agresszívek, Bronx, a bűnözés melegágya, Bronx, ahol nap mint nap meg kell küzdeni a betevő falatért. Pacinót valami hihetetlen akaraterő, szereplési, bizonyítási vágy hajtotta, hogy kitörjön erődbörtönéből. Saját bevallása szerint az óriási szabadságérzet volt a tűz, és az arra való természetes ösztön, hogy elvégezze azokat a gesztusokat, amelyeket egyébként valaki más végezne el. A mások élete, a mások titkai iránti csillapíthatatlan kíváncsiság vezérelte. No meg az öreg nagyapja történetei, meséi, melyek hallgatásával órákat töltött el házuk lapos tetején üldögélve. „Én meg beleéltem magam a szereplők alakjába. Valószínűleg innen (is) ered a szenvedélyem a színjátszás iránt." Középiskolás korában mégis csak csekély érdeklődést tanusított iránta, amely azonban lelkes rajongássá változott, amikor a High School of Performing Arts hallgatójaként már néhány főszerepet is kapott az iskolai darabokban. 17 évesen azután kimaradt a suliból, hogy befussa a Broadway világot jelentő deszkái után sóvárgók tipikus (kényszer?) pályáját.

Küzdelmes élete alatt megtakarított pénzéből Pacino beiratkozott Herbert Berghof színészképzőjébe, ahol akkoriban olyan nagyágyúk is megfordultak a katedrán, mint Charles Laughton. Ekkortájt kapta meg az első kisebb szerepeit is néhány off-off Broadway produkcióban. 1966-ban azután, negyedik kísérletre, sikerült bejutnia a híres-nevezetes New York-i színiiskolába, a Lee Strasberg-féle Actors Studióba. Szorgalmának, tehetségének meg is lett az eredménye: két évvel később már a legígéretesebb tehetségnek járó Obie-díj büszke tulajdonosa, amelyet az *Apacs erőd: a Bronx* (The Indian Wants the Bronx) című darab alkoholistájának megformálásáért kapott. A Broadwayn és a filmvásznon 1969-ben debütált, az előbbin *Hord-e nyakkendőt a tigris?* (Does the Tiger Wear a Necktie?) című darabban, amelynek kábítószeres figurájaként rögtön elnyerte a legrangosabb színházi kitüntetést, a Tony-díjat, míg a mozikban az *Engem, Natalie*-ban volt látható.

Harmadik játékfilmjeként azután következett a nagy kiugrás, *A Keresztapa* (1972). Pacinóra az egyik kulcsszerep, a nagyfőnök Brando egyik fiának, Michael Corleonénak az eljátszása várt. Igaz, ha ez csak rajta és a stúdió vezetőin múlik, sohasem kapja meg a szerepet. A film rendezője, Francis Ford Coppola azonban ragaszkodott hozzá, s rengeteg vita és veszekedés árán, de végül is ő győzött. Coppola nem verekedett érte hiába, Pacino egy csapásra „bejátszotta" magát a legnagyobbak közé. Nem hiába mondja Cop-

FILMJEI:

Me Natalie (1969) Engem, Natalie, r: Fred Coe
The Panic in Deedle Pard (1971) Pánik a Needle-parkban, r: Jerry Schatzberg
The Godfather (1972) A keresztapa, r: Francis Ford Coppola (bemutatott)
The Scarecrow (1973) Madárijesztő, r: Jerry Schatzberg (bemutatott)
Serpico (1973), r. Sidney Lumet (bemutatott)
The Godfather Part II. (1974) A keresztapa II., r: Francis Ford Coppola (bemutatott)
Dog Day's Afternoon (1975) Kánikulai délután, r: Sidney Lumet (tv)
Bobby Deerfield (1977), r: Sidney Pollack (bemutatott)
And Justice for All (1979) És igazságot mindenkinek, r: Norman Jewison (MOKÉP videótéka)
Cruising (1980) Cirkáló, r. William Friedkin
Author! Author! (1982) Szerző! Szerző!, r. Brian De Palma
Revolution (1986) Forradalom, r: Hugh Hudson
Sea of Love (1989, színész, társproducer) A szerelem tengere, r: Harold Becker (bemutatott)
Dick Tracy (1990) r: Warren Beatty (bemutatott)
The Godfather Part III. (1990) A keresztapa III., r: Francis Ford Coppola (bemutatott)

poláról Al, hogy ő második apja. „Marlon Brando és Francis Ford Coppola – ha több lehetőségem nem lett volna, akkor is gazdagon halnék meg." Két év múlva *A Keresztapa II.*-vel tovább növelte gazdagságát.

A lehetőségek pedig sorban kopogtattak. A következő évben két filmet is forgatott, mind a kettő nagy siker, a *Madárijesztő,* de különösem a *Serpico. A Peter Maas* dokumentumregényéből

**Marlon Brandóval
A Keresztapában**

**Francis Coppolával
A Keresztapa III. forgatásán**

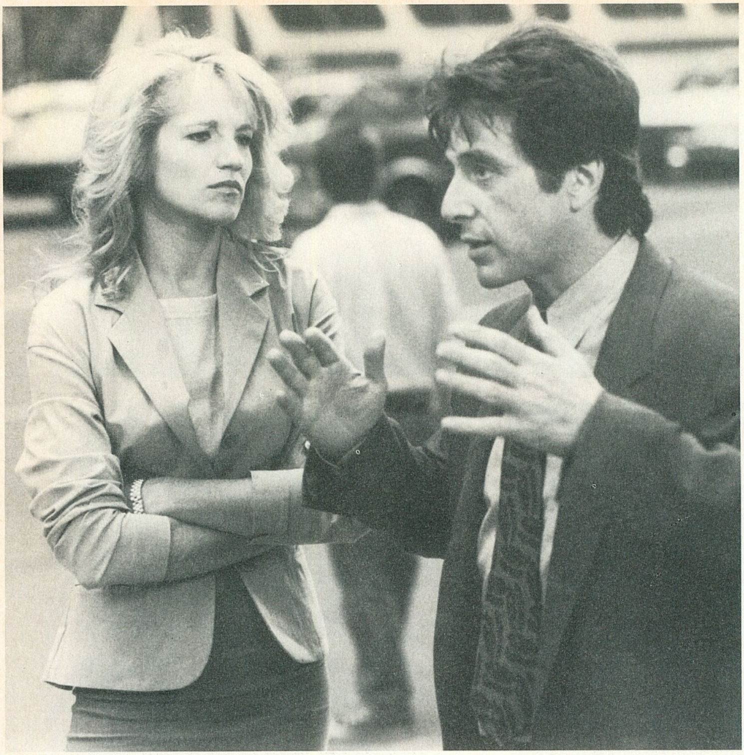

**A Keresztapa másik arca:
makacs zsaruként
a Serpicóban**

**Ifjú ügyvédként Norman Jewison igazságszolgáltatási drámájában,
az És légyen igazságban**

készült mozi a rendőrfilmek gyöngyszeme, az igényes, s ezúttal szó szerint realista krimik diadala. „Rendőrnek lenni nem is olyan egyszerű" – mondta Pacino, amikor Serpico alakjában lemerült a nagyváros szennyébe, amely a legtisztább embereket is bemocskolja. Sidney Lumet filmjében ugyanis talán először bukkan fel a rendőrségi korrupció kényes kérdése, az igazsághoz, a becsületességhez valami naiv hittel ragaszkodó magányos rendőr képe, akinek a legnagyobb ellenfeleit a saját társai között kell keresnie! Pacino szinte megszállottan készült a szerepére, ennek ellenére állandó félelemben élt, hogy még mindig nem tökéletes a felvett jelenet. (Ez az állandó félelemérzet egyébként egész pályáján végigkísérte, -kíséri.) Mindez sok vitát eredményezett Lumet-

Lavírozó detektívként a szerelem tengerén...

vel, „de intelligens emberekkel lehet vitatkozni... A *Kánikulai délután* forgatásán azután folytattuk". A sok vitának azért meglett az eredménye, mindkét alakításáért Oscar-díjra terjesztették fel.

Ezt a fajta színészi megszállottságot (talán csak Dustin Hoffman és Robert De Niro hasonlítható hozzá), szinte az ideg-összeroppanásig feszített, elmélyült munkát, a szereppel való tökéletes azonosulást a Strasberg-stúdióból, a színpadról hozta magával Pacino. Mert „a film sajnos megváltoztatta a színész fogalmát: Hollywoodban a fogyasztói szellem a divat. Úgy kezelik a sztárokat, mint a húskonzerveket, amelyeket elfogyasztunk, azután eldobunk. Éppen ezért jobban szeretem a színházat, a színpadon az ember jobban megöregszik egy szerepben és többet ér. ... A színpadon minden cselekedet, minden mondat az este és a hangulat szerint módosul. Forgatás közben a filmfelvevő gép előtt nincs pardon. A kamera megörökít egy adott pillanatot és már készen is van, az ember így válik halhatatlanná a filmvásznon."

És pályafutása legnagyobb gazfickójaként a Dick Tracyben

Pacino éppen ezért azon igyekszik, hogy sohase szorítsák korlátok közé, ne skatulyázzák be. Nagy gonddal válogat a felkínált szerepek között: így játszotta el a *Bobby Deerfild* (1977) szerelmes autóversenyzőjét (egyébként egyik szerelme az autóversenyzés, a sebesség) az *És igazságot mindenkinek* ügyvédjét (újabb Oscar-jelölés) vagy a *Cirkáló* homoszexuálissá átlényegülő detektívjét, s pályafutásának talán legnehezebb szerepét, *A sebhelyes arcú* (1983) kokaincsempész gengszterét. Hogy miért ez volt a legnehezebb, a legtöbbet követelő szerep? „Mert olyan világból való, amelyben én magam nőttem fel, olyan jellem, amellyel már találkoztam, s olyan erőszakot ábrázol, amelyet elszenvedtem." Persze azért még ezután is akadtak kiemelkedő állomásai, legfőképpen az 1990-es esztendő. Ekkor készítette el a szinte kötelező házi feladatát Coppola tanár úrral (*A keresztapa III.*), valamint Warren Beattyvel a *Dick Tracyt*, amelynek a felismerhetetlenségig elmaszkírozott Nagyfiújaként újra Oscar-közelbe került. Azonban hatodszorra sem sikerült elnyernie! „Elégedettség? Majd ha végre meglesz az Oscar."

A '70-es évek elejétől tartó nagyszerű sikerszéria ellenére (miközben azért akadt egy-két bukás is, például a *Forradalom* vagy a soha el nem készülő filmje, *A megbélyegzett)* a szíve azért vissza-visszahúzza első nagy szerelméhez, a színházhoz, ahol egyébként Oscar helyett Tonykkal vigasztalódott. A színházon, a mozin és a sebességen kívül akad(t) még néhány szerelme, például Marthe Keller, Nastassja Kinski (egy gyerek), Ellen Barkin, akinek kedvéért bármikor hajlandó vétkezni, s végül Diane Keaton, akit kilencévi kapcsolat és egy gyerek után az idén vezetett oltárhoz. Az 50 éves, először házasodott művész már csak a betegségektől és az öregedéstől fél. Mert én „gyógyíthatatlan gyermek vagyok, aki szívesen játszik bújócskát az élet problémáival". Azért még „szeretnék sok jó filmben szerepelni."

Szilágyi G. Gábor

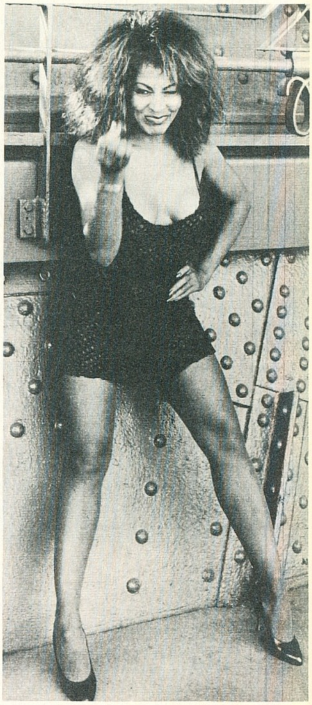
Az MTV az MTV-nél II.

A 24 órás műsor

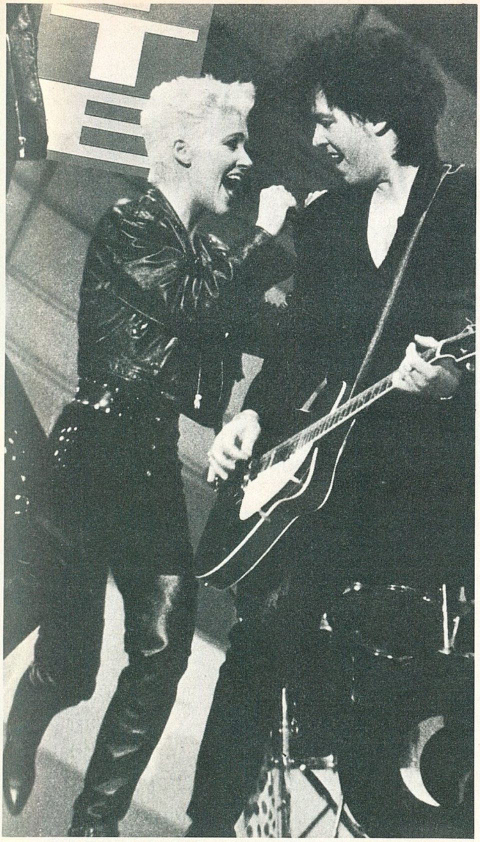
Sok százezren nézik Magyarországon is a népszerű műholdas televíziós program, a Music Television adásait. A Magyar Televízió Videóvilág stábja segítségével a múlt hónapban az MTV Europe képernyőről ismert videojockeyit mutattuk be, ezúttal a műsorfolyam készítésének kulisszatitkaiba pillanthatunk be.

Az MTV ma 110 millió televíziónézőhöz jut el a világ 37 országába. Az Egyesült Államokban 1981-ben volt a premier, az MTV Europe 1987-ben lépett a nyilvánosság elé. E két, huszonnégy órán át sugárzó nonstop tv-csatorna mellett Japántól Ausztráliáig több televíziós csatornán adnak műsort MTV címen a nap egy bizonyos szakában. „Az MTV inkább tekinthető egy 24 órás műsornak, mint egy televíziócsatornának, amely 24 órán keresztül különböző műsorokat sugároz" – vallja Brent Hansen, az MTV Europe műsorigazgatója. „Az MTV azon kevés tv-csatornák közé tartozik, amelyek műsortól függetlenül egy image egységbe foglal." A gyors, dinamikus, pergő műsorfolyam a maga sajátos látványával egyfajta életszemléletet tükröz, életérzést sugároz. Az MTV alkotógárdája számára nincsenek gyerekek és felnőttek, a tv-nézőket felnőttnek tekintik: a tizenhat évest csakúgy, mint a harmincöt évest, hiszen az a fő, hogy mindegyikük egyformán szereti a jó zenét. Az MTV Europe vezetői büszkék arra, hogy a muzsikát sokkal szélesebb skálából választhatják ki, mint bármelyik, határozott profillal rendelkező kereskedelmi rádió, sőt, mint az MTV USA, amely a viszonylag egységes amerikai stílust és ízlésvilágot közvetíti. Az európai MTV-szerkesztők tekintettel vannak arra, hogy műsoraikat nem egy, hanem sok ország nézői látják. Ezért azokat a videóklipeket favorizálják, amelyeket valamilyen hallgatólagos megállapodás alapján egy közös európai kultúra elfogad. Az MTV nagyobbrészt egy megállapodott ízlésvilágot tükröz vissza, ám nem mond le a befolyásolásról, új tehetségek felkutatásáról, bemutatásáról sem. Több zenekar felfedezése fűződik az MTV nevéhez is, bár a sztárcsinálás megoszlik az MTV és a rádióállomások, lemeztársaságok között. Sok kezdő zenekar küldi egy-egy számának videóklipjét az MTV londoni stúdiójához, ahol nincs akadálya annak, hogy a legjobbak videója lefusson. Többször is előfordult, hogy a lemeztársaságok az MTV-ben látott klipek alapján figyeltek fel egy-egy bandára. Lizzie Anders, a stáb tehetségkutatója szívesen emlékezik ezekre az esetekre: legutóbb a Big Fun Cry című szerzeményét fedezték fel, amely vált segítségükkel slágerré.

A szerkesztőséghez érkező klipeket úgynevezett elfogadási értekezleteken vetítik le, s határoznak arról, műsorba kerüljenek-e, s ha igen, mely adásba, vagy adásokba. Ha a videóklip megjelenését támogatják a szerkesztők, azt is eldöntik, a videó rákerüljön-e az MTV hivatalos játszási listájára, vagy csak egyetlen alkalommal, például a *120 perc* című műsorban mutassák-e be. Külön kategóriát képviselnek azok a felvételek, amelyeket az MTV csapata nem adna le gyenge minőségük miatt, ám miután slágerlistán szerepelnek, kénytelenek adásba tenni. (Ilyen volt például Madonna egyik száma, melynek rosszul sikerült klipje egy koncertfelvétel volt.) Az elutasításnak oka lehet az is, hogy az Angliából sugárzó MTV betartja az Egyesült Királyság médiatörvényeit. Így nem sugároznak pornográf jellegű klipeket, istenkáromló vagy a királyi családot kritizáló számokat. Olyan szövegű zenék sem kapnak helyet a műsorban, melyek szövegeiben az agresszivitást hirdetik, a kábítószert éltetik vagy tényét elfogadják. Ezek azonban a lehető legritkább esetben fordulnak elő, általában a jó ízlés a mérvadó. Az MTV-

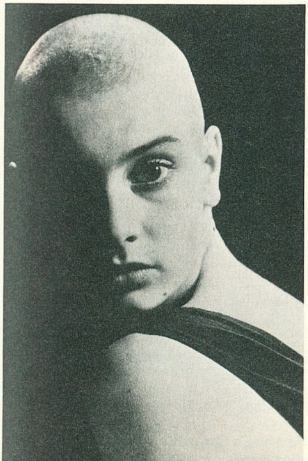
Tina Turner: a Private Dancer valóságos klipköltemény – ma is az MTV műsorán

Nincs olyan nap, hogy a Roxette klipjeit ne láthatnánk

Whitney Houstonnal mindenki szívesen táncolna

Sinead O'Connor Nothing Compares 2 U című videóját egy festőművész készítette...

hez érkező videók kétharmada átmegy a rostán.

A hivatalos játszási listán szereplő klipek adásba kerülő sorrendjét komputer vezérli. A szerkesztők kéréseit betáplálják a számítógépbe, amely azután meghatározza a sorrendet. Ettől függetlenül minden emberi vezérléssel történik, s kívánságra bármikor változtatni lehet a műsorszerkezeten.

Az MTV hírei óránként egyszer jelentkeznek, általában minden egész óra előtt tíz perccel. A cég többek között a WTN nemzetközi hírszolgáltató televízióval áll kapcsolatban, de jó a viszonyuk a Sky News-zal és az amerikai MTV-vel, amely a CNN-nel fűzte szorosra a szálakat.

A reklámok ugyanúgy hozzá tartoznak az MTV-image-hez, mint a videó-jockeyk és a klipek. Cigarettát és szeszt tilos az MTV-ben reklámozni, de a gumióvszer-hirdetésnek nincsen semmi akadálya.

Az MTV vizualitásában a legszembetűnőbbek és leglátványosabbak a spotok: a klipeket, hirdetéseket, műsorokat összekötő pillanatképek. Az ezernyi formában változó és kibontakozó, önálló életet élő M betű az MTV rövidítésben különös „feelinget", érzést ad a nézőnek. A látvány színesítése érdekében ez évtől a háttér műsorvezetőnként más és más, a hátteret igyekeznek harmóniába hozni a műsorvezető személyiségével. Sorra változtatják az elektronikus háttereket, amelyeken „osztoznak" az amerikai MTV-vel, közösen használják fel az új ötleteket.

A Music Televisionnél is fontosak a sztárok, akik alkalmanként belátogatnak az MTV stúdiójába. A szerkesztők rendszerint új turnéjuk, lemezük kapcsán hívják meg őket interjúra. Ezért a televízió nem fizet a sztároknak, s a hírességeknek sem kell fizetniük azért, hogy az MTV-ben szerepelnek. Hiába, ma már megtiszteltetés, ha egy pop-rock sztár interjút adhat a milliók által kedvelt Music Television műsorában.

(A magyar MTV Videovilág című július végi műsora a TV1-en a Music Televisionről szól majd. Szerkesztő Kopper Judit, operatőr-rendező Sólyom András.)

Házasság olasz módra

Klasszikus szerepben, nem először és nem utoljára. Verdi Aidájának címszerepében

Sophia Oscarja

EGY ÉLETMŰ MEGKORONÁZÁSA

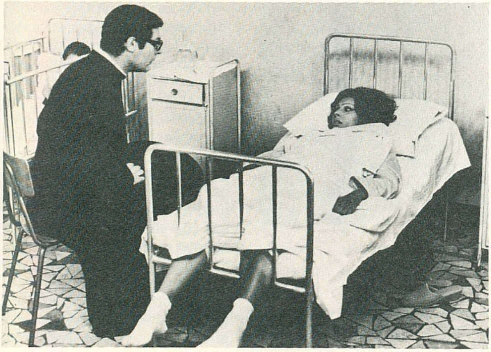
Karrierjét kétszeresen is legnagyobb ellenlábasának köszönheti. Az *Aidá*val (1953) kezdődött, amelynek címszerepét Gina Lollobrigida visszautasította, lévén, csak egy operaénekesnő (Renata Tebaldi) dublőzszerepének tartotta. Így léphetett ő elő a statiszták sorából. Két évvel később, megint csak Gina aggályoskodása miatt – ezúttal a gázsiját keveselte –, nyílt újabb lehetőség arra, hogy a népszerű *Kenyér, szerelem...* (Pane, amore..., 1953) sorozat soron következő darabjában újólag igazolja tehetségét. Az ismeretlenség homályából a reflektorfénybe került lányt Sophia Lorennek hívták

Vérbő figurát alakít a Boccaccio 70 című kétrészes produkcióban. A „köznépi" alakok világéletében közel álltak hozzá

A ritka pillanatok egyike:
Sophia majdnem Éva-kosztümben

Marcello Mastroiannival
a Tegnap, ma, holnapban

A pap felesége:
A pap: még mindig
Marcello Mastroianni

A törvénytelen gyermekként született Sofia Scicolone sovány, sápadt, csúf kis vakarcs volt. Gyermekkorát Nápoly nyomornegyedében élte le, a frusztrált színésznő anyja oldalán. A háború, Nápoly négy napja kitörölhetetlen emlékeket hagyott benne. Anyja a saját elrontott életét látván minden lehetőséget meg akart adni neki, mindenáron színésznőt kívánt belőle faragni. Sophia bár még nem volt 15 éves, helyezést ért el egy helyi szépségversenyen, s az érte kapott pénzjutalomból anyja beíratta egy nápolyi színiiskolába. Amikor pedig hírét vette, hogy a Cinecittában statisztákat keresnek a *Quo Vadis?* című amerikai szuperprodukcióhoz, lányával együtt felkerekedett, hogy szerencsét próbáljon. A statisztálást követően Sophia Rómában ragadt. Kemény munkával kereste kenyerét, a fumettok, a fotóképregények egyik állandó figurája lett. Egy újabb szépségversenyt követően megakadt rajta az ismert producer, Carlo Ponti szeme. Ponti próbafelvételekre hívta, ám az eredmény egyszerűen katasztrofális volt. Az örökös fáradozás ellenére maradtak a statisztálások, az egyszavas epizódszerepek. Az egyetlen említésre méltó esemény az volt ebben az időszakban, amikor egy agilis gyártásvezető rébeszélésének eredményeképpen fölvette a Loren nevet.

Az *Aida* megcsillantotta előtte a kiemelkedés lehetőségét. Ponti, aki változatlanul hitt benne, szerződést kínált neki. A producer, aki egyre inkább belehabarodott a gyönyörű lányba, nagy energiával munkálkodott Sophia pályájának egyengetésén. Egy év alatt tíz filmben szerepelt, de Ponti az hajtogatta, csakis a nemzetközi porond, elsősorban Hollywood lehet a cél. Ponti a *Nápoly aranya* láttán döbbent rá arra, hogy micsoda őstehetség lappang a lányban. Vittorio de Sica filmjében egy heves vérű, szexuálisan túlfűtött, lompos nápolyi pizzasütő lányt alakított. „Erre a szerepre egy vadmacska kell, akiben tűz lobog, Sophia pedig pontosan ilyen" – érvelt mellette de Sica. Nagyszerűen kijöttek egymással, félszavakból is megértették egymás gondolatait. Hosszú, sikerekkel és eredményekkel teli közös munkakapcsolat első állomása volt ez a mozi. Összesen tizennégy filmet forgattak együtt.

Még ugyanebben az évben kezdték el az újságírók kiszínezni a Gina Lollobrigidával való rivalizálását, amely azután egy életen keresztül végigkíséri. A legkedveltebb téma persze mindkettőjük méretei és a szex volt. Loren eléggé visszafogottan nyilatkozott erről: „Nem érzem, hogy csábító, szexi lennék, amikor a kamera előtt levetkőzöm. Esetlennek, gyerekesnek érzem magam. Szerintem a meztelenre vetkőzés lealacsonyítja a színészi játékot, mivel megfosztja azt a titokzatosság elemétől... Ezzel nem azt akarom mondani, hogy ellenzem az erotikát, ami szép és hatásos is lehet, amikor természetes és mentes a közönségességtől." Így volt ez a huszonkét évvel idősebb Pontival elmélyülő kapcsolatával is, évszázados családi tabukat, vallási tilalmakat kellett leküzdenie, míg a nős férfi élettársa nem lett. Carlo? „Szeretőm, oltalmazóm, jó barátom; minden iránt fogékony, alkotó ember. Apafigura számomra? Igen, azt hiszem, ő az az apa, az apám, aki hiányzott az életemből, akire szükségem volt. Még ma is."

A *Kár, hogy bestia* (1954) újabb fontos állomás volt pályáján. Először dolgozott együtt a Loren–de Sica–Marcello Mastroianni hármasfogat. „Mindhármunkban megvolt a nápolyiakra jellemző titkos összetartás. Egyaránt volt bennünk humorérzék, harmónia és életbölcsesség, szövemondásunk, összjátékunk mögött egyfajta cinizmus bújkált" – emlékszik vissza Loren. Sophia Marcellóval is egy életre szóló barátságot kötött, ma is családtagnak számít.

A félénk, törvénytelen, apátlan pozuoli kislány karrierje egyre magasabbra ívelt. Ponti beszervezte különböző amerikai produkciókba, amelyekben a legnagyobb rendezők keze alatt (Stanley Kramer, Henry Hathaway, Sidney Lumet, George Cukor), a legnagyobb sztárok oldalán (Cary Grant, Frank Sinatra, John Wayne, Clark Gable) dolgozott. Bár filmszínésznőként fokozatosan a csúcsra került, magánéletük nem rendeződött, Carlo házasságának semmissé nyilvánítására vonatkozó kérelmüket többször is elutasították. (Olaszországban tilos volt akkoriban a válás.) Végül, kihasználva a lazább mexikói törvényeket, Juarezben kötötték házasságot. (Carlo válását is itt intézték.) A Vatikán azonban kérlelhetetlennek bizonyult, vadházasságnak

Maurizio Ponzi lírai vígjátékában, a Szemünk fényében

Az Utazás. Rendező: Vittorio De Sica

tekintette egybekelésüket. A dologból országos botrány lett, mert az egyház bűnbaknak tette meg őket, ismert személyüknél fogva rajtuk keresztül akart példát statuálni. Nem térhettek így haza, különben bebörtönözték volna őket.

Csak négy esztendős önkéntes száműzetés után lépett újra olasz földre Sophia, hogy a velencei filmfesztiválon átvegye *A fekete orchideá*ban (1959) nyújtott kimagasló alakításáért a legjobb színésznőnek járó díjat. Hiába azonban a szívből jövő ünneplés, a mosolygós, éljenző arcok, még az éjjel elhagyta Olaszországot. Barátai azonban nem hagyták cserben. De Sica Anna Magnani, a tervezett nagy sztár

Napraforgó. A kis képen Marcello Mastroianni

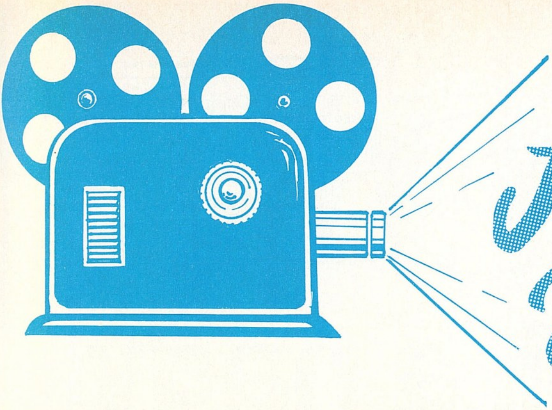
helyett, éppen az ő javaslatára Lorennel játszatta el az anya szerepét az *Egy asszony meg a lánya* (1969) című filmben (eredetileg az anya lett volna Magnani, s Loren a lánya), amely pályájának egyik nagy fordulópontja lett, életének kiemelkedő, nagy szerepe. Gyerekkori emlékeiből építkezve hihetetlen átérzéssel vetítette elénk egy meggyötört asszony alakját. E bravúros drámai alakítással Loren messze túlszárnyalta minden eddigi alakítását, s a színészi játék olyan területére kalandozott, ahová addig még a legmerészebb álmaiban sem merészkedett. „Az *Egy asszony meg a lánya előtt* filmszínész voltam. Miután ezt a filmet leforgattam, színésznő lett belőlem." A film sikert sikerre halmozott, végigszáguldva Európán, majd a világon, meghódítva Hollywoodot is. Sophia Loren, elsőként a filmtörténetben, nem angolszász létére elhódította az egyik főkategória díját, a legjobb színésznőnek járó Oscar-díjat! Azóta sem tudta senki megismételni ezt a teljesítményt. Egyébként még két Oscar-díjas olasz filmben szerepelt, a *Tegnap, ma, holnap* (1963), illetve a *Házasság olasz módra* (1964) című de Sica-vígjátékokban, amelyek a külföldi filmek kategóriájában aratták diadalukat.

1966-ban azután végre sikerült legalizálnia Pontival való kapcsolatát is. Párizsba költözvén felvették a francia állampolgárságot. A bodogsághoz már csak egyvalami hiányzott, a gyermek. Többszöri vetélés után Loren legnagyobb vágya is teljesült, két fiúval ajándékozta meg a férjét. Sophia számára nem a legdrágább szuperprodukcók hozták meg a népszerűséget. A legjobbak ízig-vérig olasz filmek, igazi nápolyi mozik voltak. S ugyanígy elmondható, hogy furcsa mód azokban a filmekben aratta a legnagyobb sikereit, amelyekben külsőleg előnytelen szerepeket játszott. Sokszor kellett diadalmas, agresszív nőket alakítania. Sokáig tartott, míg ezektől a lényétől mindig is különböző szerepektől eljutott az érett, bölcs, megfontolt asszonyokig. Ma már „szigorúan választom meg a szerepeimet, mert a tapasztalatok sokasodásával az ember egyre inkább tudatában van a kötelességeinek, s mert a szó szoros értelmében nem a megélhetésért kell forgatnom". Ennek persze az is az oka, hogy a lehetőségek szerint maximálisan óvja a nehezen megszerzett boldogságát, magánéletét, „de ebben találom meg a lelki egyensúlyomat, s jól érzem magam a bőrömben".

A nápolyi nyomornegyedből indult kislány hallatlan nehézségek közepette véghezvitte a lehetetlent: magánéletének és karrierjének csúcsára ért. Erőfeszítéseinek, küzdelmének művészi kvalitásának méltó elismerése, betetőzése volt az az életmű-Oscar, amellyel az Amerikai Filmakadémia tüntette ki idén márciusban.

SOPHIA LOREN
Magyarországon bemutatott filmjei:

- Aida (1953) r. Clemente Fracassi
- Egy nap a bíróságon (Un giornata in pretura, 1953) r: Steno
- Két éjszaka Kleopátrával (Due notte con Cleopatra, 1953) r: Mario Mattoli (TV)
- Nápoly aranya (L'oro di Napoli, 1954) r: Vittorio de Sica
- Kár, hogy bestia (Peccato che sia una camaglia, 1954) r: Alessandro Blasetti
- Kenyér, szerelem és... (Pane, amore e ..., 1955) r: Dino Risi
- Fiú a delfinen (Boy on a Dolphin, 1957 USA) r: Jean Negulescu (TV)
- Egy asszony meg a lánya (La ciociara, 1961 I–F) r: Vittorio de Sica
- El Cid (1961 USA–E) r: Anthony Mann (TV)
- Boccaccio '70 (1961) r: Vittorio de Sica
- Szókimondó asszonság (Madame sans géne, 1961 F–I) r: Christian Jacques
- Altona foglyai (I sequestrati di Altona, 1962 I–F) r: Vittorio de Sica
- Tegnap, ma, holnap (Ieri, oggi e domani, 1963) r: Vittorio de Sica
- A Római Birodalom bukása (The Fall of the Roman Empire, 1964 USA–E) r: Anthony Mann (TV)
- Házasság olasz módra (Matrimonio all'italiana, 1964) r: Vittorio de Sica
- A Crossbow-akció (Operation Crosbow, 1965 USA) r: Michael Anderson
- Napraforgó (I girasoli, 1970 I–SU) r: Vittorio de Sica
- A pap felesége (La moglie del prete, 1970) r: Dino Risi
- La Mancha lovagja (Man of La Mancha, 1972 USA–I) r: Arthur Hiller
- Az utazás (Il viaggo, 1973) r: Vittorio de Sica
- Egy különleges nap (Una giornata particolare, 1975 I–CDN) r: Ettore Scola
- Tűzharc (Firepower, 1979 GB) r: Michael Winner
- Véres föld (A Blood Feud, 1979 USA–I) r: Lina Wertmüller (TV)
- Szemünk fénye (Aurora, 1984) r: Maurizio Ponzi

filmről videóra

Hasonló címmel már találkozhatott az olvasó (lásd Video Magazin 1991./1. 33. oldal), amikor arról számoltunk be a kölni Photokina kiállításról, hogy egy újdonság, a Glasscreen üveg vetítővászon mennyire megkönnyíti a régebbi amatőrfilmek átjátszását videóra. Amíg azonban gyűjtenénk a pénzt az új technikára, egymagunk minden külső segítség nélkül is elvégezhetjük e nem túl bonyolult műveletet. (Annak ellenére, hogy tudjuk, a Glasscreennel minden bizonnyal valamelyest jobb lehet az átjátszott felvétel minősége, mint a most ismertetendő egyszerű technikai művelettel.) A régi filmtekercseken őrzött felvételek, melyek sok család számára valóságos relikviának számítanak, ugyanis könynyen átmásolhatók videókazettára, és még csak speciális transzfer-berendezésekre sincs szükség. Inkább egy kis türelemre, valamint egy három tartólábbal ellátott videókamerára, a régi filmtekercs(ek) lejátszásához szükséges vetítőre, egy fehér matt vetítővászonra (vagy egyszerűen sima, fénytelen fehér falra), egy tévékészülékre, valamint egy kb. 3,5 méter hosszú RF kábelre (természetesen más működtető kábeltípus is felhasználható). Ha a régi vetítő már nem működik, a kölcsönzőknél próbálkozzunk.

Az átjátszás színvonalát igazán úgy lehet javítani, ha a pislákoló fényű, hol elhalványodó, hol megint megélesedő régi film pörgetési sebességét a lehetőség szerint fokozzuk, s ily módon is a kamera sebességéhez idomítjuk (a 8 mm-es film sebessége 18 kép/mp, míg a videóé 30 kép/mp). Ez az eljárás bizonyos típusú régi gépeken elvégezhető. Az áttétel természetesen e javítás nélkül is megoldható.

Az átmásolási eljárás lényege az, hogy a mozdulatlan vetítővászonra (falra) kivetített gégi filmképet rögzítsük a kamerával. Ez a létező legegyszerűbb eljárás, annál is inkább, mivel a hasonló házi műveletekhez gyártott amerikai tükrös berendezések Magyarországon pillanatnyilag nem kaphatók.

A tévékészüléken érdemes ellenőrizni, mit is rögzítünk. A televízió képernyőjén ugyanis sokkal kényelmesebb a felvétel követése, mint a kamera kis kukucskálóján. A videókimenetet az említett kábel segítségével összekötjük a kamerával. Majd a régi vetítőt úgy állítjuk be, hogy a sugárzott kép egyenesen a vászon vagy a fal fehér felületére essék. Mellé helyezzük a kamerát, de olyan távolságra, hogy mindkét készülék kontrollálható maradjon, ugyanakkor a videó által rögzített kép se legyen ferde. Ezt könnyítheti meg a három tartóláb, valamint az, ha a két gép lencséit egy magasságba állítjuk. Ha a beállítás sikerült, a tévéképernyőn látható kép ugyanaz lesz, mint amit rögzítünk a kamerával. Vigyázni kell a kamera zoomjára is: túlzott alkalmazása általában ront a felvétel minőségén.

Ha a szupernyolcas hangosfilm átmásolásáról van szó, néhány gép esetében arra is mód nyílik, hogy a hangot az egyik készülékről átvigyük a másikra. Ha ez a kezdetleges régi masinával nem megy, érdemes a kamera mikrofonját alkalmazni. A változtatható sebességű filmvetítőknél általában a hangsebesség is fokozható. De megint csak óvatosnak kell lennünk: sebességfokozáskor a hang kellemetlen magasságokat érhet el, úgyhogy tanácsos próbafelvételt készítenünk.

NÉHÁNY EGYÉB JÓ TANÁCS:

1. Ugyan a felvételre használt szobát nem kell teljes sötétségbe borítani, de azért érdemes minimálisra csökkenteni a fényt, behúzni a függönyöket, nehogy egy hirtlen fényvillanás tönkretegye a munkát.

2. A kamera *fehéregyensúlyát* érdemes automatikus állásra kapcsolni.

3. A némafilmekhez tanácsos hangot adagolni, a film hatásfoka érdekében. A zene vagy más kellemes hanghatás – például az erdő hangja madárcsicsergéssel – segít a nézőnek túllendülni az esetleges üresjáratokon. A hangfelvétel legegszerűbb formája: a kamera mikrofonját a magnó vagy a lemezjátszó hangfala közelébe helyezzük, és így rögzítünk zenét. Adott esetben érdemes élő kommentárt fűzni – zene helyett – egyes képkockákhoz; például ha a nézők által nem ismert személyeket kell azonosítanunk.

4. Mindenképpen ajánlatos próbafelvétel(eke)t készíteni.

5. Arra sajnos fel kell készülni, hogy az új videóváltozat képrezgése (vibranciája) nem lesz azonos a régi filmével. A kép fényesebb részei (arcok stb.) néhány árnyalatot veszíteni fognak eredeti színükből, árnyalataikból.

6. Az átmásolás után is érdemes megtartani a régi filmeket egy későbbi, esetleg jobb másolási technika számára. Az azonban bizonyos, hogy a videós átmásolásnak is van értelme, hiszen a látványtényezők sokkal kellemesebbek a régieknél, a gyors csévélés arra is lehetőséget nyújt, hogy az unalmas részleteket ne kelljen minden alkalommal végignézni. A legfontosabb talán az, hogy a régi felvételeket könnyebb tárolni, és szükség esetén jóval egyszerűbb lejátszani.

M. J. Gy.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

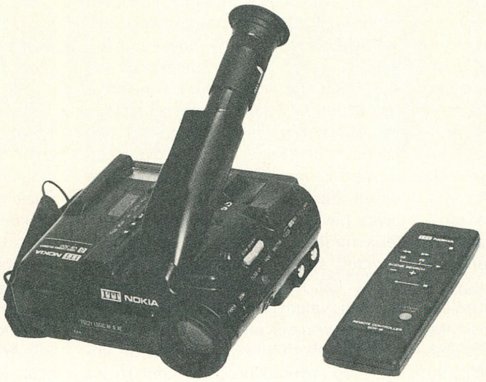
A kicsi, a nagy és az indián

A tesztet olvasva talán nem fog öncélúnak tűnni címválasztásunk. A három kamkorder, ha nem is három kategóriát, de három teljesen eltérő felfogást mutat, összevetve őket olyan lenne, mintha almát hasonlítanánk a körtéhez. Bemutatásuk mégis érdekesnek ígérkezik, mert egyrészt széles piaci kínálat meglétét jelzik, másrészt éppen azokat a határokat vázolják fel, melyek az egyre sajátosabb igényeket is ki tudják elégíteni.

A „kicsi” az ITT-Nokia V8–300 típusjelzéssel forgalomba hozott készüléke, melyet még késő ősszel a Photokina kapcsán mint Sanyo típust mutattunk be. Az alaptípust valójában a Sanyo *VM–ES88P* típusjelzéssel jelöli, de az ITT-Nokia V8–300 jelzésű variációján kívül forgalomba hozza a Fisher (FVC–P880), Olympus (VX–81), Pentax (PV–EM100E és Siemens (FAI36) márkanevek alatt is. A készülék jellegzetes formája, kicsiny méretei és mindössze 98 dekás súlya teljes menetfelszereltségben, vagyis kazettával, akkuval, speciális súlycsoportot jelent.

A „nagy” a Panasonic *NV–M25EE* kamerarekordere, mely egészen más érdeklődési kört céloz meg. E készülék normál méretű VHS kazettára veszi fel az anyagot és a vállkamerák választékát gazdagítja.

A harmadik az „indián”, a Sharp *VL–C7500E* típusa ha nem is rézbőrű, de színes keresőjével nyújt újdonságot a hazai piacon, s talán mégsem ez, hanem a 12-szeres zoomja fogja igazán magára vonni az érdeklődést.

A V8–300-as – mint arról a típusjele is árulkodik – Video 8-as rendszerben dolgozik, formatervezése vízszintes, mondhatni lapos, hasonló egy távcsőhöz. Ez a kialakítás azonban egyáltalán nem tekinthető öncélúnak, számos előnye van, melyek a kis méretekből és kicsiny tömegből következnek. Minél kisebb ugyanis a kamkorder tömege, annál inkább érzékeny lesz a felvétel a tartás bizonytalanságára, beremegéseire. Éppen ennek megakadályozására, a kézikameráknál a felvételek általában két kézzel készülnek. Ez adta tehát a „kézbe fekvő” ötletet a lapos kialakításra. Ennek megfelelően a kezelőgombokat is másképpen helyezték el. A felvételt indító és leállító gomb a jobb kéz hüvelykujjánál maradt a zoom kezelése azonban bal kézre került, és itt vannak egyéb kamera üzemmód nyomógombok is. A kamera felső síkján találhatók a rekorder, vagyis a lejátszómagnó kezelőszervei, míg az oldalán kaptak helyet a csatlakozók. Ez az elhelyezés megint csak praktikus, mivel az asztalra helyezett készülék így könnyen, stabilan kezelhető. Mivel a felső síkban elhelyezett kereső vízszintes és 90° közötti tartományban állítható, így kényelmesen ellenőrizhető a keresőben a játszott rész.

A zoom hatszoros, a fókusztávolság 11–66 mm között változik, az optika fényereje 2. Az optika mellett olvasható egy „Fuzzy Logie” felirat, mely egy új technológiát takar. A Fuzzy computer-logika egy olyan adatfeldolgozáson alapuló módszer, mely hasonlóképpen dolgozik vagy reagál, mint az emberi szem. A „Fuzzy-elmélet”-nél az autofókusz jellemzőinek javítására a képet hat részre osztják fel: két élességzónában egy nagyobbra és egy kisebbre középen. Az automatikus élességállítás a két zóna közötti kapcsolgatással és összehasonlítással valósul meg. A középső zóna még további részekre van felosztva, és az elektronika a világosságjelek folytonos beolvasásával és összehasonlításával figyeli és értékeli az élességet. A tárgy elmozdulásakor az élességtartomány is ennek megfelelően eltolódik. A Fuzzy-elmélet a blendeautomatikánál is igen jól alkalmazható; a microcomputer a hat mező közül értékeli a főterület (tárgyterület) fényviszonyait és ez a környező mezők világításával kerül összehasonlításra. Ennek alapján történik a blende vezérlése 256 lépésben. Ugyanígy digitális úton történik a fehéregyensúly beállítása is.

A gyakorlatban jól dolgozott a kis ITT-Nokia. A gond a fókuszbeállításkor jelentkezett. Valójában csak a beállás gyorsasá-

SZOLGÁLTATÁSOK ÉS TESZTEREDMÉNYEK

Gyártó	ITT–Nokia	Sharp	Panasonic
Típus	V8–300	VL–C7500E	NV–M25EE
Rendszer	Video–8	VHS–C	VHS
Méretek (mm)	171 × 78 × 184	126 × 160 × 326	229 × 134 × 429
Tömeg (kg)	0,98	1,56	3,38
KAMERARÉSZ			
Pixelek száma	320 000	320 000	320 000
Objektív	1:2,0	1:1,6	1,2
Gyújtótávolság (mm)	11–66	8–64, 12–96	8,5–68
Zoom átfogás	6-szoros	8+4-szeres	8-szoros
Makroállás	autofókusszal	van	van
Ellenfény kapcsoló	nincs	van	van
Blendeszabályozó	nincs	nincs	van
Feder	van	van	van
Autófókusz	van	van	van
Zársebesség-állítás	1/4000-ig	1/10 000-ig	1/1000-ig
Felvétel-visszamérés	van	nincs	van
Inzert snitt	van	van	van
Címbeírás	van(Tittle)	nincs	
Intervallum-felvétel	nincs	nincs	van
Távvezérlő	van	nincs	nincs
Sztereo hang (FM)	nincs	nincs	nincs
Fénykorrekció	automatikus	van	van
MAGNÓRÉSZ			
Maximális felvételi idő perc Normál/Long-play	90/180	46/90	240
Gyorskeresés	van	van	van
Állókép	van	van	van
Képléptetés	nincs	nincs	nincs
Lassítás	nincs	nincs	nincs
Mikrofon-bemenet	van	van	van
Fejhallgató	van	van	van
ÁV-bemenet	nincs	nincs	van
MÉRÉSI EREDMÉNYEK			
Sorbontás SP/LP (sor)	260/240	260/240	250
Video jel/zaj viszony: (kép) SP/LP (dB)	38/37	39/40,5	37
Hangrész: frekvenciaátvitel (Hz–kHz)			
állófejes sáv (SP):		90–10	48–10,5
LP:		150–6,3	
FM sáv: SP:	30–20		
Jel/zaj viszony (dB)			
Állófejes sávon (SP)		52	46
FM sávon (SP)	58		
Akusztikus zaj (dB)			
Normál:	50	35,5	42
Zoom:	48–49	33–35,5	38–40
Nyávogás			
Állófejes sávon%:		0,3/0,48**	0,35
FM sávon	0,008		
Maximális megvilágítás (Lux)	7	5	8

* Súlyozó szűrő nélkül mérve

** Szalag közepén/végén

gával volt bajunk, pontosabban a hirtelen és erős, mondhatnánk durva változtatásoknál kellett néhány –, esetenként 2–3 mp a pontos élességhez, nyugodt svenkelésnél ezt nem éreztük. Normál, nyugodt kamerakezelésnél ez a gond nem jelentkezett, különösen ha egy közeli képről távolodunk el. A blende kifejezetten jól működött. A borús fényviszonyokat ugyan egy kicsit feljebb értékelte, ám ez nem volt zavaró. A kert sötétebb

zöld fái mellett a világos házfal, a háttérben az ég igen jó fényviszonyokat eredményezett. A V8–300 színvisszaadás szempontjából is barátságos képet adott, mostohább fényviszonyok mellett is, bár gyengébb műfénynél kissé sárgásba tolódott az összhatás. Kellemes meglepetéssel szolgált, hogy a visszajátszott képen sem SP, sem LP üzemben nem tapasztaltunk jitter hibát.

Rendszeres olvasóink tudják, hogy kedvenc témánk sűrű vaskerítésekről felvételeket készíteni, és kritikus szemmel nézzük a függőleges vonalak törését, netán csipkézettségét. A V8–300-nál szóvá tehető hibát nem tapasztaltunk.

A Video-8-as rendszerből következően talán a sorbontástól vártunk többet, bár a 250-es bontás még egyértelmű volt, amit igazolt, hogy szubjektív felvételeinknél a fenyőfák tűlevelei kellemes hatást mutattak, s ez LP üzemben sem romlott le számottevően.

A számláló órában, percben, másodpercben mutatja a lefutott szalagidőt, megjeleníti, hogy LP vagy SP üzemben vagyunk, jelzi ha kezd lemerülni az elem, tájékoztatást ad az automatikus üzemről, és megjeleníti az egyéb beállításokat is. Természetesen van dátumozási lehetőség, és lehetséges címbeírás is, vagy egyéb ábrák integrálása a képbe (Tittle funkció). Ezeket 8 különböző színben lehet felvenni.

A zársebesség a normál 1/50-ed értéken kívül 5 lépésben 1/4000 értékig változtatható. Van úsztatás (Fade) és felvétel során visszatekercselési, képkeresési üzemmód. Az egyes snittek egyébként igen szépen illeszkedtek egymáshoz a repülő törlőfejnek köszönhetően. A szolgáltatások teljes körének bemutatására most sincs mód, de feltétlenül szót kell ejteni a távvezérlőről, mely még praktikusabbá teszi e készülék használatát. A magnófunkciókon kívül a felvétel indítását, állítását is lehet vezérelni, így mindenki lencsevégre kerülhet.

Összegezve az ITT-Nokia V8–300 során tapasztaltakat, igen sokoldalú, praktikus szolgáltatásokat nyújtó készüléknek ismertük meg, mely kis méreteivel, jó kezelésével különösen hosszab turistautakon, nyaralásnál jól használható. Szóljunk a hangról is! A hangfrekvenciás átvitel a Video-8 rendszerre jellemzően jó, az elektronika kifejezetten szép jellemzőket produkál. Mikrofon bemenetről az átvitel 30 Hz-től 20 kHz felett teljesít, a nyávogás 0,015 % (LP üzemben érdekes módon még jobb, 0,008 %) és a zaj értéke is 58 dB körül van, csendesen és nyugodtan jár a mechanika is, az akusztikai zaj kifejezetten jó, kiemelkedik a többi közül 50 dB értékű, mely a zoom és autofókusz együttes működtetésekor is mindössze 1–2 dB-t romlik.

•

A Sharp *VL–C7500E* első ránézésre egy hagyományos vonalvezetésű kézi kamkorder, átlagos voltát illetően azonban gyorsan eloszlottak kétségeink. Két felirata a színes LCD-s keresőre utaló felírás és a 12-szeres zoom olyan sajátosságok, melyek újdonságnak számítanak a mai kínálatban. Az előbbiről – mint első benyomásról – most szólunk, a zoomról később. Nos, feltétlen előnye, hogy a szín- és fényviszonyok jobban ellenőrizhetők, színesben látjuk a képet, ami a szalagra kerül, jobban korrigálhatók a fényviszonyok, s ha mindez írisz állítással is párosulna, még jobb beavatkozásra is nyílna lehetőség. Gond, hogy a keresőben lévő jelzések kevésbé feltűnőek. A fehér feliratok világos háttér előtt eltűnnek, különösen, ha a cselekmény szabadban, a világos ég előtt zajlik, a felvételre utaló nyíl-szimbólumok nem eléggé érzékelhetők. Igaz, ez inkább csak kezdetben okoz gondot.

A VL–C7500E VHS–C rendszerben dolgozik, így 30 (45), illetve 60 (90) perc felvételére képes. Kezelőszerveinek elhelyezése hagyományosnak mondható, a jobb kézzel fogott kamerát felvétel közben hüvelykujjal lehet indítani és leállítani, míg az egyéb felvételi nyomógombok a bal kéz ujjaira esnek. Ezek: az ellenfénykapcsoló, a manuális-automatikus fókusz üzemmódváltó, a fehéregyensúly-állítás, a zársebességállítás nyomógombjai. A fehéregyensúly két fokozatban, míg a zársebesség normál álláson kívül 5 lépésben állítható 1/10 000 mp-ig. Ez esetben persze a felvételnek igen komoly fényigénye van. Van úsztatás lehetőség és van külön zoom választó kapcsoló. A gombok között található még egy nagyméretű Full-Auto tolókapcsoló. Ennek auto állásában valamennyi fontos funkció automatikus szabályzásúvá válik, és még kezdő videós is bátran elkezdhet forgatni. Ilyenkor egyébként a gomb melletti kijezőben egy kamerakulcs jelenik meg. A kamkorder igen jól fekszik a kézben, s bár tömege akkuval, kazettával majdnem 60 dkg-mal több, mint az előbb bemutatott minié, igen jó súlykiegyelítésű, és kellemes vele dolgozni. Bővebben illek szólni az optikán olvasható és „New zoom System" felirattal ékesített 12×-es zoom feliratról. A valóságban egy 8×-os zoom objektív működik az optikának két munkapontjában, amit ideoda lehet kapcsolni. A videós tehát vagy a 8–64 mm-es, vagy a 12–96 mm-es tartományt tudja használni, de a 8–96 mm-es tartományt soha nem tudja egyben átfogni. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a zoom határt elérve a kapcsoló hatására még egy 4×-es „ugrásnak" megfelelő változást lehet elérni. Az viszont igen kellemes tulajdonság, hogy a zoomolási sebesség változtatható attól függően, hogy milyen erővel nyomjuk a gombot. Az autofókusz működése egyébként korrekt volt, igaz, gyors zoomolásnál megküzdött az élességtartással.

Az ellenfénykapcsoló mögött található még egy járulékos gomb, mely mellett a gain-up felirat olvasható. Ennek az a szerepe, hogy alacsonyabb megvilágítási helyzetekben megnyomáskor bekapcsol egy erősítő, és az éjszakai felvételek is világosabbá tehetők. Praktikus, de némileg megnő a zaj is.

S ha már esti felvételekről esett szó, nem feledkezhetünk meg az újabb konstrukciójú CCD-knél a lényegesen jobb smear effektusról. Már a Sanyonál is feltűnt, hogy a képátalakító kevésbé keni el a sötét háttérből előtűnő apró fénypontokat. A Sharp VL–C7500E is bartáságosan viselkedik az ilyen szituációkban.

A felvételi tesztek során egyéb vonatkozásban is jó képet mutatott ez a Sharp kamkorder. A sorbontás ábráról a 260 sor körüli értéket biztosan le tudtuk olvasni, és még LP üzemben is merjük vallani a 230 körüli vízszintes irányú bontást. A kép kontrasztos és határozott volt, és kameráról visszanézve produktumunkat, e készüléken sem éreztünk jitter hibát, a függőleges vonalak határozottak voltak, nem „szőrösödtek" ki, a gradációátvitel, vagyis a szürke-skála lépcsőinek fokozatossága is megnyerő volt. VHS–C létére határozottabb képet produkált, mint a Sanyo minije. Tetszett a színvisszaadás is. A fehérek fehérek maradtak a belső felvételeken is, és általában a színhűséget jónak találtuk. Külső felvételeknél is kedvezőek voltak a tapasztalatok, bár a témaválasztástól függően a sötétebb tónusok itt is jobban felértékelődnek, világosabbá válnak. Nyugodt zoomolásnál az autofókusz jól áll be, a nagyon gyors változást azonban nehezebben tudja követni az optika.

A VL–C7500E jel/zaj viszony valamivel jobb, mint a Sanyóé. A repülő törlőfejnek köszönhetően a snittek zavarmentesen illeszkedtek egymáshoz. Hang szempontjából az állófejes hosszanti csíkon rögzített jel ér-

telemszerűen kisebb produktumra képes, mint a Video 8-as rendszereknél alkalmazott FM hangrögzítés. SP üzemmódban ezzel együtt mikrofonbemenetről mérve 90 Hz-től 10 kHz-es sáv rögzíthető, ami szintén korrekt érték, igaz LP felvételnél ez az érték csökken. Normál felvételkor 36 dB körüli zajt tapasztalunk, amely zoom és autofókusz működésekor 2,5 dB-el esik.

A lejátszó magnó gombjai a hátoldalon vannak. A gyors előre- és visszacsévélés inkább informatív jellegű, akárcsak az állókép, mely erős zavarokkal jelenik meg a keresőben és a képernyőn.

Visszatérve a szolgáltatásokhoz; van Fader, vagyis képbeúsztatási, vagy lassú „lekeverési" lehetőség, a dátumot természetesen be lehet írni a képbe, van EDIT kapcsoló, vagyis szerkesztési üzem, és lehetőség van önexponáls indítására. Külső mikrofon vagy egyéb tartozék fogadására a konstruktőrök „papucsot" helyeztek el a kamera tetején. A kijelzőben természetesen számos információ jelenik meg az üzemmódokról, pl: a telep állapotáról, a lefutott szalagról, akár számláló-állás, akár időpont szerint. A készülékhez lehet külön fejhallgatót is csatlakoztatni, ami igencsak praktikus.

Még egyszer végiggondolva tapasztalatainkat kép szempotnjából a Video-8, kontra VHS–C rendszer kérdésben, a Sharp kamkorder igen jól szerepelt. Szolgáltatási köre szerényebb, azonban színes keresője, könnyű kezelhetősége a kezdő videósoknak különösen praktikumot nyújt.

●

Forgószínpadunk végére maradt a *Panasonic NV–M25EE VHS* rendszerben dolgozó vállkamerája. Első ránézésre nagyon hasonlít az M10-esre, fő eltérés azonban, hogy míg az M10 sztereo HIFI-hanggal rendelkezett, addig az NV–M25EE típusnál az állófejes hosszanti sávon rögzített hangfelvételi lehetőség van.

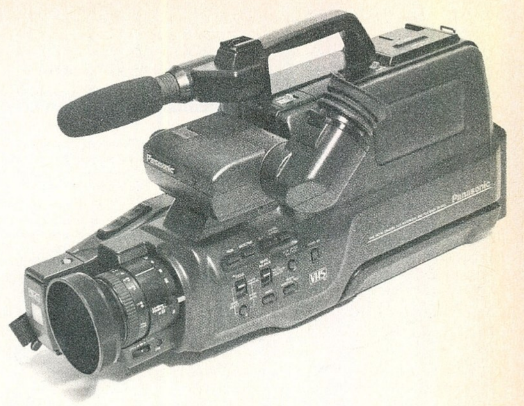
Az NV–M25EE az előbbiekhez képest ránézésre is láthatóan külön kategóriát képvisel.Méretei, kialakítása sugallja, hogy ezt bizony nem utikamerának tervezték, tömege, mely akkuval, kazettával 3,38 kg, vállra kényszeríti ezt a felvevőt. A kiegészítő tartozékként kapható válltámasszal e helyzetben viszont igen kényelmesen és stabilan lehet dolgozni, a súlyelosztás jó, felfekvése stabil. Szolgáltatási köre is ennek megfelelően bővebb, mint az útikameráknak szánt felvevőknél. A fókusztávolság 8,5–68 mm között változik, vagyis 8-szoros zoomolás lehetséges. A motor egyébként egy gyorsabb és egy lassabb sebességgel viszi az optikát. A lencse fényereje: 1 : 1,2.

A kezelőgombok itt is baloldalon helyezkednek el, jobb kézzel a felvétel indítás-állítás és a zoom szabályozható. Van képbeúsztatási lehetőség (FADE), és természetesen a dátumbeírás is biztosított. A felvett műsorban lehet előre és visszafelé történő keresést végezni. A fókuszbeállítás lehet kézi vagy automatikus. A fókuszmező az NV–M25EE-nél is három lépésben szűkíthető, ami különösen nagyobb mozgással járó felvételeknél igen praktikus. A keretbe befogott témát ugyanis az autofókusz nagy biztonsággal követi, ami sporteseményeknél, vagy pl. egy esküvőnél a főtéma nagy biztonsággal követhető. A zársebesség viszonylag szűkebb tartományban változik; a normál időn kívül 1/500 és 1/1000 mp állítható be.

Az automatikus fehéregyensúly helyzeten kívül van egy belső és egy külső fényviszonyokhoz illeszkedő korrekciós helyzet, de mód van az írisz állítására is. Gyengébb fényviszonyok mellett a felvétel kissé sárgásabb árnyalatú lett, normál megvilágításnál azonban a belső felvételeknél is a megfelelő korrekció választásával a fal fehér marad. Erős kontrasztviszonyok mellett kép előtérbe az optika alatt található irisz szabályzó.

A szolgáltatások sorában meg kell említeni az index jel felvételi lehetőséget, mellyel az egyes snitteket meg lehet címezni. (Az egyes index-jelek között kb. 2 percnek el kell telnie) Visszajátszani – ily módon részleteket keresni – természetesen olyan lejátszón, vagy videómagnón lehet, amely indexjelek feldolgozására képes. Az index-jelek ráültetését a kijelző ablakában is lehet ellenőrizni.

Az egyes jelenetvégek ellenőrzéséhez van felvétel visszanézési lehetőség, a Rex Review gomb megnyomásával az utolsó 2 mp visszanézhető, és további felvételre kész a kamera. A Time/Intervall gomb egyszeri megnyomásával 10 mp eltelte után indul a felvétel, hogy az operatőrnek is legyen ideje „belépni" a felvételbe. Az ilyen jelenetek 20 mp-ig vagy a szalag

végéig tudnak lefutni. Intervallum üzemben 10 órán keresztül van lehetőség percenként 1 mpnyi felvételre. Így igen szép felvételek készíthetők pl. egy virágnyílásról.

A kamera felső síkján egy felhajtható ajtó alatt található a számláló nullázó gombja, a dátumbeírási lehetőség, a tracking állítás. A szalagfutást számlálóállással és lefutott idővel is ki lehet jelezni. A magnófunkciók gombjai felett egy eltolható ajtó van. E gomboknak lefedett állásában a kamerarész működik, nyitott állásban a magnófunkciók élnek.

További és speciális szolgáltatások közé sorolható a meglévő felvételbe új részletek beillesztése, valamint külső adapter segítségével más, pl. tv-készülékről történő videófelvétel lehetősége is.

A csatlakozások a hátoldalon találhatók, itt van az előbb említett adapter csatlakozója, a videó és audió kimenetek RCA aljzatai, a tápfeszültség csatlakozó és képszerkesztésnél -vágásnál a vezérlőjelek csatlakozó aljzata.

Röviden már szóltunk az NV–M25EE kézben, pontosabban vállon tartásáról, fókuszállóképességéről. A sorbontásvizsgálatok során 240–250 sort tudtunk biztonsággal megkülönböztetni, ez az érték valamivel elmaradt az előbbi VHS–C kameránál tapasztalttól, a. jel/zaj viszony értékek viszont közel azonosak voltak. Az egész kép kiegyenlített volt, s a szürkeskála fokozatai jól megkülönböztethetők voltak. A visszaadott képen a függőleges vonalak e készüléknél is határozottan jelentek meg. A gyakorlati próbák során a kamera szép felvételeket produkált. A zoom szépen és élesen hozta közel a távoli részeket, az egész kép fókuszálása jó volt, a fényviszonyok kiegyenlítettek és a színek a valóságnak hűek. Az esti felvételekben erős fényeknél viszont, ha nem is túl zavaróan, de bejött a Smear hatás.

A kísérőhang a VHS jellemzőket hozta. A külső mikrofoncsatlakozóról értékelhető 48 Hz-től 10,5 kHz-ig tartó átvitel korrekt volt, a 0,35 százalékos nyávogás értéknél szerettünk volna jobbat is tapasztalni, különös tekintettel a vállkamerára. Az akusztikus zajérték azonban csaknem 42 dB-es értékével elfogadható, figyelembe véve a nagyobb teljesítményigényeket és az autofókusz és zoom együttes működtetésekor is csak 2–3 dB-lel romlik. Ezek a számok a viszonylag távolabb és jól elhelyezett mikrofonnak köszönhetők.

●

A bemutatott három készülék jól képviseli azt a – gyártók részéről egyre inkább érezhető, minden igényt kielégíteni akaró – törekvést, mely a vásárlók érdeklődésének felkeltéséért folyik. Bár mindhárom készülék más kategóriát képvisel, saját mezőnyükben tisztességesen megállják helyüket. Az ITT-Nokia méreteivel és praktikumaival tűnik ki jó műszaki paraméterei mellett, a Sharp – bár szolgáltatási köre szerényebb – ám éppen ezért kezdő videósoknak igen praktikus készülék, míg a Panasonic nyugodt és szép felvételeivel, széles szolgáltatásaival nem csupán az esti felvételeket készítőknek lehet jó felvevőkamerája, a VHS keretein belül.

KAMKORDER-KISLEXIKON

AF: lásd autofókusz

akusztikus átvitel: A beépített vagy külső mikrofonon keresztül felvett és rögzített hangfrekvenciás átviteli sáv. Jellemző értéket ad arra, hogy milyen széles hangtartományt képes a készülék kísérőhangként rögzíteni.

alapsávi jel: A kamkorder kimenetén megjelenő önálló videójel, mely a hangtól külön van választva.

állófej: A VHS és VHS–C rendszerű kamkorderekben hagyományos, a forgófejektől független hangfejet nevezzük így. A videószalag a fix rögzítésű állófej előtt elhaladva felső, kb. 1 mm-nyi sávjában mágneseződik át a hangfrekvenciának megfelelően.

állófejes sáv: A VHS szalag felső csíkjában az állófej által felírt hangsáv elnevezése.

assemble: Hozzáillesztéses képszerkesztés vagy vágás, ami az egyik képjelenethez a másik zavarmentes hozzáillesztését jelenti. A kép, hang és CTL jelek újraírásra kerülnek.

ATF (Automatic Track Following): Automatikus sávkövetés. Feadata a videófejek és a szalagon lévő sávok helyzetének összehangolása. Érzékeli a szalagra felírt azonosítójeleket, ill. azok eltérését, különbség esetén hibajelet állít elő, mellyel korrigálja a fejsávhelyzetet.

Audio: Hang

Audio dubbing: Utóhangosítást jelent. Rendszerektől függően kerülhet az eredeti hang egyidejű törlésével együtt új hang felvételre (VHS, VHS–C), vagy egy időben több hangrögzítési eljárással dolgozó felvevőknél mód van az eredeti hanginformáció meghagyására és külön állófejes sávon új kísérőhang felvételére (FM hangrögzítéssel is dolgozó VHS, VHS–C). A Video-8 rendszerben egyes igényes típusoknál utóhangosításra szintén külön sáv van fenntartva, ahova a forgófej a PCM eljárással rögzíti a hangot.

Auto: Az automatikus üzemmód rövidítése a funkciók szóösszetételében.

Autofókusz (rövidítése AF): Automatikus képélességbeállítás. A kamera lencserendszere a legélesebb képre automatikusan áll be. A beállítás általában a legközelebbi tárgyra történik, de történhet különböző nagyságú szűkített képmezőre is. Működési elve szerint a fókuszrendszer kontraszt-összehasonlítással vagy távolságméréssel, pl. ultrahanggal, infravörös sugárral – ez utóbbi gyakoribb – dolgozik.

AV csatlakozás: Audio-Video csatlakozás, vagyis hangkép csatlakozás. A hang- és képjel alapsávban jelenik meg a kimeneten (vagy egyes típusoknál ilyen jelek fogadására van lehetőség). A jelek nincsenek átalakítva, így jobb kép- és hangminőség biztosítható.

BLC: Szabadon fordítva: ellenfény-kiegyenlítés. Ez olyan kameráknál van elsősorban, ahol a megvilágítási automatika nem kapcsolható ki.

blende: Rekesz vagy rekesznyílás, de használatos elnevezése az írisz is. Állítható vagy szabályozható (szűkíthető) nyílás az objektívnél, melynek változtatásával a rekesz nyitottan hagyott átmérőjének növelésével vagy szűkítésével szabályozni lehet a képfelvevőre jutó fény mennyiségét.

BNC: Elsősorban a műszertechnikában alkalmazott, bajonettzáras, hengeres alakú csatlakozó, mely kiképzésével igen pontos csatlakozást ad. Videójelek átvitelénél alkalmazzák.

Bright: Világosság, fényerő elnevezése (rövidítése lehet BRT).

camcorder (kamkorder): A camera és rekorder, vagyis a kamera mint képfelvevő eszköz és rekorder mint lejátszó (video)magnó szavak szóösszetételéből eredő elnevezés. A magnórész általában önálló – eltekintve néhány, elsősorban vállkameratípustól – videójel-fogadásra nem alkalmas.

CCD (Charge Coupled Device): Képfelvevő eszköz, mely az optika által leképzett és CCD-re vetített képet elektromos jellé alakítja át. Félvezető érzékelő, melynek felületét képező elemi részek (pixelek) a leképzett kép fényességének megfelelő töltöttségi állapotba kerülnek, s ezeket az információkat egy elektronika pontról pontra, sorról sorra kiolvassa. Kevésbő érzékeny a beégésre és mechanikai hatásokra, mint a képfelvevőcsövek.

control track: A szinkronizáló jelek sávja a videószalagon.

CTL impulzus: Vezérlőjel a videószalagon, ami lejátszásnál a kép-sáv korrekt letapogatásáról gondoskodik. Sok vágó-vezérlő berendezés használja a CTL impulzusokat meghatározott szalagrészek megtalálására.

dB (decibell): A híradástechnikában általánosan használt mérőszám, mely két mennyiség hányadosának tizes alapú logaritmusa. Erősítés és csillapítás jellemzésére használjuk, mind videó- és hangjeleknél. A −6 dB az eredeti jelnek felére történő esését jelenti. 20 dB tízszeres, 40 dB százszoros feszültségviszonyt fejez ki.

digitális jel: Az időben folyamatosan változó jelből adott időközönkénti mintavétel útján nyert jel.

display: Képet vagy feliratokat megjelenítő képernyő, melyet általában monitor vagy ellenőrző céllal használnak.

dub: lásd audio dub.

editálás: lásd elektronikus vágás.

elektronikus kereső: Kisméretű (monitor) képcső. A felvenni kívánt kép ellenőrzésére szolgál.

elektronikus vágás (editálás): Kétféle vágási vagy szerkesztési mód lehetséges: a hozzáillesztéses vagy essemble és a beillesztéses vagy insert. Az előbbinél a meglévő jelenetsorhoz illesztjük az újat úgy, hogy a track jelek folytatódnak és az átmenet zavartalan, az utóbbinál programozottan meg kell határozni a beillesztett szakasz kezdetét és végét, és kicseréljük a már meglévő felvételt újra. Ezt csak ún. repülőtörlőfejes videók tudják zavarmentesen biztosítani.

Europa csatlakozó (Euro csatlakozó): lásd Scart csatlakozó.

fade (Fader): A kép fel-, vagy lekeverése, általában fehérből „előhívásra" normál képtartalomig, illetve fehér felé való eltüntetése, kiúsztatása. Általában a kísérőhang hasonló változtatásával együtt történik.

fehérkiegyenlítés (white balance): A fehér szín visszaadása színhűsége nagymértékben függ a megvilágítás színhőmérsékletétől. Ahhoz, hogy a fehér szín megfelelő legyen, elektronikus korrekciókat kell alkalmazni, melyek a megfelelő arányokat beállítják.

fejdob: Magában foglalja a videófejeket, FM hangrögzítésnél a hangfejeket, és ahol „repülő" törlőfejet alkalmaznak, ott a törlőfejet is.

fejváltási hibák: lásd jitter.

felbontás: A képernyőn visszaadott képen látható részletmegkülönböztethető képességgel kapcsolatos forgalom. Értékelése során mindig a sorirányú mérőszámra gondolunk, ami azt jelenti, hogy vízszintes irányban milyen gyakoriságú változások különböztethetők meg. Erre a célra egy speciális „kalibrált" ábra szolgál, ahol a vízszintes oldalak felé nyíló középpont felé sűrűsödő vonalak vannak.

frekvenciaátvitel: A készüléknek az a jellemzője, mely megadja, hogy az adott készülék milyen hang- vagy videó-jeltartományt képes átvinni.

gradációskála: A világosságjel fokozatosan (lépcsőkben) történő változása fehértől feketéig.

helikális forgófej: A videószalag síkjához képest meghatározott szögben megdöntött fejdob, melyben a videó (és hangfejek) forgás közben egy helikális (spirális) mozgáspályát írnak le és az információt ily módon egymás mellé helyezett ferde sávokban rögzítik.

HF-jel (High Frequency): Nagyfrekvenciás jel. Az alapsávi jelet, hogy a kamkorder felvétel tv-készülék antennabemenetén keresztül is lejátszható legyen, e sávba ültetik át.

HF-konverter: Az alapsávi jelek átalakítására szolgáló egység.

High Speed Schutter: Záridő vagy expozíciós időállítás. A téma változásának, mozgási sebességének függvényében, a videókép élessége az expozíciós időtől függ. Csökkenő zársebesség-időhöz (gyors változások) nagyobb megvilágítás szükséges.

Hosiden csatlakozó: Kerek kivitelű, miniatűr csatlakozótípus, ahol a javított videórendszerekben külön vezetik a világosság- és színjeleket.

imposer: Digitális tároló kamkorderekben, ami egy képet vagy feliratot rögzít. A tárolt információ behívható a futó felvételbe és egyidejűleg kerülhet felvételre.

insert: A már meglévő felvételbe illeszthető új jelenetsor. A kép és/vagy hang újraíródik, a vezérlőjelek eredetiek maradnak (lásd editálás).

intervallum felvétel: Meghatározott időközönként indított rövid idejű felvételsorozat.

írisz: lásd blende

jel-zaj viszony: A hasznos jel és zavaró jel közötti arány.

jitter: Periodikus jelsorozatban az ismétlési időben mutatkozó szabálytalan ingadozás. A fejek által felvett és visszajátszott kép csipkézettségének, bizonytalanságának jellemzésére használjuk.

karaktergenerátor (címgenerátor): Olyan elektronikus készülék, mellyel a videóműsorokban feliratok készíthetők.

LCD: Folyadékkristályos kijelző, feliratok, ábrák megjelenítésére. Kisméretű színes tv-k, színes keresők képcsöve kijelzője.

LUX: A megvilágított felület világosságának mértékegysége.

mélységélesség: Az a távolságtartomány, melyen belül nemcsak a tárgy képe, hanem az előtte és mögötte lévő téma rajzolata is jó.

monoszkóp: Speciálisan „megkomponált" állókép vagy diafelvétel, amely olyan ábrákat tartalmaz, melyek különböző jellemzők kiértékelését biztosítják.

objektív: Lencse vagy lencserendszer, mely a leképzett tárgy képét a képfelvevő cső fényérzékeny rétegére vagy a CCD-re vetíti.

PCM (Pulse Code Modulation): Pulzus-kódmoduláció. Video–8 rendszerben utóhangosításnál alkalmazott modulációs eljárás, melynek során a hangfrekvenciás jelet olyan jelsorozattá alakítják, mely szélesebb átvitelű és nagy dinamikájú felvételt tesz lehetővé.

pixel: Az LCD-s televízióképcsövek és CCD-s chipek képpontja.

play-back: Visszajátszás.

player: Csak lejátszó videó.

RGB (Red-Green-Blue): Az alapszínek megnevezésének (angol) rövidítése. Vörös, zöld, kék.

SCART csatlakozó (Euro AV): Speciális, a videózásban alkalmazott 21 pólusú csatlakozó, melynek érintkezőin egy időben lehetőség van a világosság, szín- és hangjelek továbbítására, és biztosítja az alapszín és kapcsolójelek átvitelét is.

Schutter: lásd high speed schutter.

smear: A CCD-s optoelektronikai átalakítóval dolgozó kameráknál előforduló jelenség, amikor erős fénypontos függőleges sávokat húznak, elkenődnek.

snitt: Egy indítással készített jelenetsor.

Sound dub: lásd audio dub.

standby: Készenléti állapot.

S-VHS: A VHS rendszer továbbfejlesztett változata (Super VHS) nagyobb videófrekvenciás képátvitelt biztosít.

S–VHS–C: Az S–VHS rendszer „C" formátumú változata.

timer: Időzítőegység.

tracking: Sávhelyzet-szabályozás. A VHS rendszerben a szalag alsó sávjára felírt jelek, melyek segítségével lejátszáskor a szalagra felvitt videósávok és a letapogató fej egymáshoz képesti optimális együttfutása, helyzete biztosítható.

VHS (Video Home System): Házi használatú videórendszert jelent. Legelterjedtebb videómagnó-rendszer, kamkordereknél részesedése korlátozottabb. A rendszer alapelvének változatlanul hagyása mellett több szolgáltatásbeli fejlesztéssel bővült (FM hang, repülőtörlőfej), melyek a Video–8-cal szembeni versenyképességét, piaci részesedését kívánják növelni.

VHS–C: A VHS rendszer kisebb kazettás változata. Egy kazettára normál sebesség mellett 30, újabb kazettáknál 45 percnyi idő vehető fel. A VHS–C kazetta egy adapter segítségével VHS rendszerű videómagnóban is lejátszható.

videójel: Fekete-fehér vagy színes képjel.

Video–8: 8 mm szalagszélességű kazettát használó rendszer, melyet a Sony fejlesztett ki. A kazetta mérete alig nagyobb, mint a hangkazettáé, egy kazettára 90 percnyi műsor vehető fel. Maga a rendszer igen jó kép- és hifi (nagyhűségű) hangminőséget biztosít, utóhangosítási lehetőség (lásd PCM) szintén hifi minőségű. Továbbfejlesztett változata a Hi–8 rendszer.

white balance: lásd fehérkiegyenlítés.

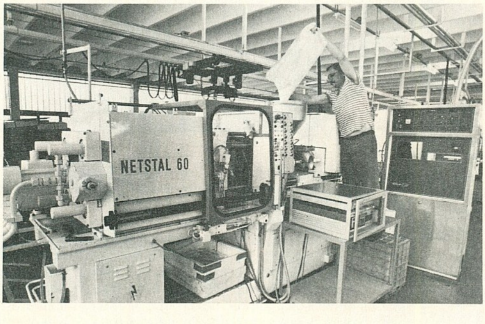
Dexa

Gyártósor Pomázon

Kazettagyártás Magyarországon!

A korábbi meddő próbálkozások után megkezdődött az első hazai profivideókazetta-gyártás. Az itthon a mágneslemezeiről és -szalagjairól ismert finn márkanév, a DEXA, elsősorban Skandináviában népszerű. A márkanév mögött rejlő Nordic Tape Center vállalkozás nemrégiben 60 százalékos többséggel vegyesvállalatot alapított az Írószerszövetkezettel, s létrehozta a National Tapex Centert. A finn partner a magyar szövetkezet modern gyártócsarnokában állította fel legfejlettebb technológiákú komplett kazettagyártó-sorát. Ezen öntik a kazettaházat, s töltik bele a szalagot. Nem is akármilyet, hanem BASF-et! A német óriáscéggel történt megállapodás eredményeként BASF HGX professzionális szalaggal kezdődött meg a magyarországi gyártás, melyet a finnek folyamatosan ellenőriznek. Az évi egymillió darab kazetta készítésére alkalmas gyártórendszerről profi minőségű szalagokkal töltött kazetták kerülnek 5 × 10 darabos (Bulk) ipari csomagolással a kartondobozokban. Ugyanis a National Tapex Center, a Panoráma Kft. és a magánszemélyek alkotta Gordiusz 13 Kft., amely az új DEXA kazetták kizárólagos forgalmazója, elsőként a hazai videókiadókat és -forgalmazókat kívánja megnyerni a kíváló minőségű és kategóriájában legolcsóbb kazetták vásárlóinak. Elsőként a Selectronic Kft. rendelt több mint ötezer darabot a DEXÁ-kból. Új típusú ITT-Nokia képmagnójukhoz vásárlóiknak ajándékba adnak egy ötperces kazettát, amely bemutatja, mi is valójában az ASO technológia, amellyel a készülék már rendelkezik.

A hazai gyártású professzionális videókazettákba kívánságra 5 perctől 195 percig tetszés szerinti hosszúságú szalagot töltenek be, amely a kiadók számára szintén mérsékli az árakat, hiszen így csak annyi idejű szalagot kell vásárolniuk, amennyit a sokszorosítani kívánt műsor ideje megkíván.

S hogy az amatőr videósnak milyen előnye származhat a honi profi kazettagyártásból? A Gordiusz 13 Kft. ügyvezető igazgatója, Turbuk István ígéri, még az ősszel megindul a standard minőségű BASF-szalagok töltése is, s a kereskedelem rendelésének függvényében ott lesznek a DEXA-kazetták is az üzletekben. Mivel 180 perces kazettákból dömping van, a DEXA olyan időtartamú keresett kazettahosszakkal kíván megjelenni a piacon, amelyekből hiány van. Az igényeknek megfelelően gyárthatnak 45, 60, 75, 90, 105, 120 vagy 140 perces kazettákat is. A vásárló így szintén pénzt takaríthat meg, mert 180 percnél rövidebb idejű felvételei esetén nem állnak majd polcain üresen a már kihasználhatatlan – és kifizetett – kazettapercei.

A Gordiusz Kft. nemcsak üres kazettákat kínál, hanem videókiadóként is megjelenik a piacon. A filmimporttal foglalkozó Panoráma Kft., mely tagja a Gordiusznak, folyamatosan látja majd el filmekkel saját kereskedelmi cégét, így a Gordiusz, a saját maga által forgalmazott kazettáira sokszorosítva jelenteti meg műsoros videókazettáit. A tervek szerint havonta öt új filmmel jelentkeznek majd, s kiadásaikról a Video Magazin révén is tájékoztatni fogják a tékába járókat. Elsőként a Django visszavág című szinkronizált amerikai filmmel jelentkeznek Robert De Niróval a főszerepben, majd a California című westernnel, Julian Gemma főszereplésével, A gyilkos apáca Anita Ekberggel, A szicíliai Kereszt Roger Moore-ral és a Fiatalok, szépek és talán gazdagok című vígjáték Nadia Cassinival a címszerepben.

Áprilisban módosultak az üzletek működtetésére vonatkozó szabályok, és ezek a változások érintik a műsoros videókazetták árusításával, kölcsönzésével foglalkozó üzleteket, tékákat. Egy esztendeje részletesen ismertettük az üzletnyitás új szabályait, beszámoltunk az engedélyezési eljárás lényeges egyszerűsítéséről. Az alaprendelkezések változatlanok. Röviden: a mindössze erkölcsi bizonyítványhoz kötött vállalkozói igazolvány és megfelelő üzlethelyiség birtokában bármely nagykorú magyar állampolgár nyithat videótékát. Az üzletnyitást pedig elegendő bejelenteni a helyi polgármesteri hivatalnak, vagyis megszűnt a korábbi bonyolult engedélyezési procedúra.

MI A SZEXUÁLIS ÁRUCIKK?

Már az új idők jele volt az is, hogy a rendelet bizonyos feltételekkel lehetővé tette „erotikus áruk" (például szexkazetták) forgalmazását és csak a pornográf termékek terjesztését tiltotta. Azt, hogy mi minősül erotikus vagy pornográf árunak, egy művelődési minisztériumi „társadalmi szakértői bizottság" lett volna hivatott eldönteni vita esetén. Nos, vagy nem volt vitás eset, vagy a hivatalnokok igyekeztek elkerülni a több értelemben is pikáns ügyek várható sajtóvisszhangját, de a bizottságot tudomásunk szerint nem hívták életre.

Pedig úgynevezett „közszeméremsértő" tárgyak, termékek piacra kerültek, elkészült többek között az első magyar igazi pornófilm (azóta újabbakkal gazdagodtunk), azonkívül a szélesebb választékú videótékák kínálatában a „forró" szexkazetták mellett megtalálhattuk a keményebb filmeket is. Nyilvánvalóvá vált, hogy nincs különösebb értelme a kategorikus tiltásnak, így nem is szankcionálták a jogszabály megsértőit.

Ezt a hézagot próbálja áthidalni az ipari és kereskedelmi miniszter április 26-ától hatályos 9/1991. (IV. 26.) IKM számú rendelete. Itt már nincs szó erotikus és pornográf termékekről, a jogalkotók roppant ügyesen kikerülik a különbségtételből adódó csapdát azzal, hogy csak egy kategóriát használnak, és ennek a pontos definícióját is megadják. Eszerint szexuális ár: minden olyan irat, kép, reprodukció, plakát, könyv, folyóirat, film, műsoros videókazetta vagy egyéb termék, amely a nemi aktust, elsődleges nemi szervet vagy szerveket közvetlenül ábrázolja, továbbá egyéb, szexuális élettel közvetlen összefüggő tárgy (segédeszköz), kivéve a szabadforgalmazású egészségügyi cikkeket.

Ilyen szabatos meghatározás birtokában igazán könnyű dolguk lesz a jogalkalmazóknak...

A rendelet szerint szexuális termékeket csak a többi árutól elkülönítve, zárt csomagolásban lehet forgalomba hozni. (Ez utóbbit nehéz elképzelni egy kölcsönzői videókazetta esetében.)

Egyéb korlátozó szabály még, hogy tilos a 18. életévét be nem töltött személy részére szexuális árut értékesíteni, kölcsönözni, valamint ennek során ilyen áru megtekintését lehetővé tenni. Tilos szexuális áruféleséget közterületen vagy kirakatban elhelyezni, közszemlére tenni, mindamellett az üzlet működése nem zavarhatja a lakosság nyugalmát. Az új jogszabályba is átszivárgott a „200 méteres" szabály: szexkazettákat is forgalmazó videótéka nem működtethető ott, ahol az üzlet bejáratától számított 200 méteres körzetben alsó- és középfokú oktatási, gyermek-, ifjúságvédelmi, valamint vallás gyakorlására szolgáló intézmény van.

A rendeletnek még egy figyelemre méltó szakasza van, amely azért is érdekes, mert állítólag már 1900 nyilvántartott videókazetta-kölcsönző, illetve -árusítóhely létezik az országban. A rendelet alkalmazásában üzlet: a helyileg körülhatárolt, tartós használatra készült, rendszeresen (állandó vagy ideiglenes jelleggel) nyitva tartó értékesítőhely. A rendelet szabályát ezek szerint azokra a kölcsönző-, illetve árusítóhelyekre kell alkalmazni, amelyekre ráillik ez a meghatározás.

Van tehát egy újabb, a legális piacot beszabályozni próbáló jogszabályunk, nekünk meg van két kérdésünk:

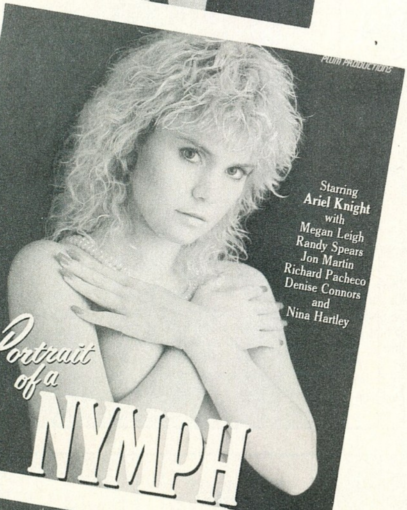
– a kereskedelmi és piacfelügyelőség helyébe lépő fogyasztóvédelmi felügyelőség vajon képes-e ellenőrizni a szabályok betartását, ha igen, milyen eszközökkel (netán mérőszalaggal?), és milyen büntetést szabnak ki a megszegőikkel szemben?

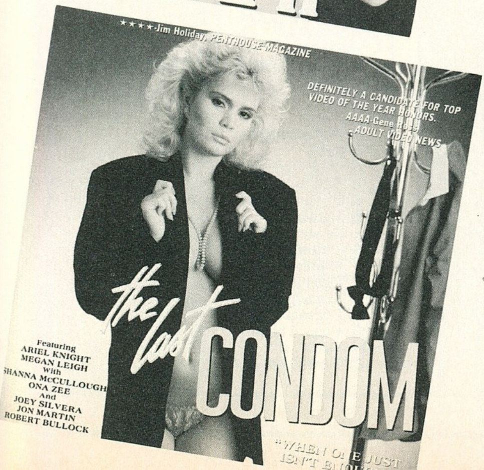
– A valódi veszélyt jelentő feketepiaci kazetta forgalmazása tárgyában mikor születik végre európai szintű törvény, vagy egyáltalán várhatunk-e hathatós hatósági fellépést e kazetták forgalmazóival szemben?

A válaszok egyelőre késnek.

Kiss Zoltán

Antaltól Godard-ig

Antal Imre szórakoztató műsoraiból készített egy műsoros kazettányi összeállítást a Televideo Kiadó. A Szilágyi András szerkesztette műsorfolyamban a népszerű műsorvezető-konferansziékomikus partnerei többek között Balázs Péter, Csala Zsuzsa, Csákányi László, Gálvölgyi János, Kudlik Júlia, Pécsi Ildikó, Tahi-Tóth László, Vitray Tamás, Vágó István.

Mit ér az ember, ha magyar? Ez már a Panoráma című televízióműsor különkiadásának bővített változata, melyben Chrudinák Alajos vezetésével a magyarság kérdéseiről fejtik ki véleményüket neves személyiségek. Így például Bíró Zoltán, Czine Mihály, Csoóri Sándor, Tőkés László, Szervátius Tibor.

Alain Delon, André Bourvil és Yves Montand a főszereplője annak a színes, szinkronizált francia–olasz filmnek, mely szintén nemrégiben jelent meg a Televideo gondozásában.

RÓMÁBAN ÉJSZAKA VOLT
ROBERTO ROSSELLINI filmje

A VÖRÖS KÖR

Roberto Rossellini fekete-fehér alkotása a Rómában éjszaka volt című francia film Leo Gennel, Giovanna Rallival és Szergej Bondarcsukkal. A több mint kétórás mű 1943 végén játszódik, amikor Olaszország északi része még a fasiszta erők kezén volt, míg délen az olasz csapatok az angol és az amerikai hadsereget támogatták.

„A valóság néha annyira bonyolult, hogy lehetetlen szavakba önteni. A legenda ekkor olyan formában teremti újjá, amelyben aztán bejárhatja az egész világot." Talán e szavak jellemzik legjobban Jean-Luc Godard immáron videón is látható filmjét, melynek címe: Alphaville, a titokzatos város.

ANTAL SHOW

ALPHAVILLE
A TITOKZATOS VÁROS
JEAN LUC GODARD filmje

SIKERLISTA

FÓKUSZ

1. Botrány a szexklubban
2. Lady Domina
3. Desiree, a szerelem bajnoka
4. Marilyn I.
5. Teresa, a férfifaló
6. Foxy Lady Nr. 1.
7. Desiree és társai
8. Szerelem olasz módra
9. Római kaland
10. Billió dollár úr kedvesei
11. Szelíd szemű bestiák
12. Beverly Hills mocsarában
13. Bűn és álom, a szép Desiree
14. Duzzadó izmok
15. Brazíliai csábítások

MOKÉP

1. Gwendolina – színes, francia erotikus film
2. A Saint Tropez-i leánykereskedés – színes, francia erotikus film
3. A szalagavató fantomja – színes, amerikai horror
4. Drakula gróf – színes, amerikai horror
5. Kegyetlen szakasz – színes, amerikai akciófilm
6. Felmondtam, jöjjön vissza – színes, francia vígjáték
7. Fucking Fernand – színes, francia vígjáték
8. Bronzbarnák – színes, francia vígjáték
9. Dali – színes, spanyol paródia
10. Malevil – színes, francia sci-fi
11. Az inka birodalom titka – színes, amerikai kalandfilm
12. Parti lányok – színes, amerikai erotikus film
13. Az erőszak gyermekei – színes, amerikai akciófilm
14. New York széplányai – színes, amerikai erotikus film
15. Zűrzavar a szexis özvegy körül – színes, amerikai vígjáték
16. Delta Force kommandó – színes, olasz kommandós film
17. Bársonyos álmok – színes, amerikai erotikus film
18. Folytassa a szerelmet – színes, angol vígjáték
19. Személycsere – színes, amerikai krimi
20. Egy elkényeztetett gyermek utazása – színes, francia kalandfilm

FÉNYPONT VIDEO CENTER

Pécs, Rókus u. 3/a

1. Aranygyermek
2. Csupasz pisztoly
3. Kutyám, Jerry Lee
4. Dolly Puster
5. Jones, a fejvadász
6. Los Angeles-i harcosok
7. Egyesélyes játszma
8. Vérbeli hajsza
9. Cyborg
10. Pisztolyművész
11. Vaklárma
12. Férjvadászok
13. Bűn városa
14. A bosszú börtönében
15. A nagy kiruccanás
16. Brazíliai csábítások
17. Folytassa újra, doktor!
18. Marslakó a mostohám
19. Az emlékmás
20. Kommandós fegyver

DUNA FILM

DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

1. Az aranygyermek
2. Pénznyelő
3. Tremors, ahová lépek, szörny terem
4. Garni-zóna
5. A szerelem tengere
6. Bűntény a támaszponton
7. Dupla vagy semmi
8. Csupasz pisztoly
9. Csapda
10. Végső leszámolás
11. Keresztapa II.
12. Szenzációs ajánlat
13. Vásott szülők
14. Született július 4-én
15. Ürrandevú

HÁZIMOZI

Veszprém, Kossuth u. 17. Tel.: 80-28-433
80-28-422
(üzenetrögzítő)

1. Rohamcsapat
2. NICO
3. Ölve vagy halva
4. Saigon kommandó
5. Született július 4-én
6. Hercegnő
7. Pénznyelő
8. Ürrandevú
9. Riválisok
10. Ökölharcos
11. Aranygyermek
12. Rózsaszín Cadillec
13. Hajszál híján
14. Garni-zóna
15. Stewardess-akadémia

Dicsérjen, bíráljon a VIDOSZ-szal!

Kiadói toplista elkészítésére vállalkozik a Videókazetta-kölcsönzők Országos Szervezete. Második közgyűlésükön felkérték tagjaikat, töltsék ki a videókiadók értékelési tesztjét az általuk összeállított kérdések alapján, s a beérkezett válaszok nyomán állítják fel a kölcsönzők kiadói rangsorát.

A VIDOSZ egyben egy kis játékra is invitálja a Video Magazin olvasóit, akiknek többsége bizonyára rendszeresen kölcsönöz kazettákat.

Az alábbiakban közöljük a VIDOSZ által összeállított kérdéseket. Az olvasónak nincs más feladata, mint igennel vagy nemmel válaszolnia az első tizenegy kérdésre. (Kérjük, nevét és életkorát tüntesse fel a lapon.) Azok a kölcsönzőtulajdonosok is kitölthetik a tesztlapot, akik nem tagjai a VIDOSZ-nak, ők is könnyűszerrel tudnak válaszolni a 12.–23. kérdésekre. Mivel egy lapon csak egy kiadót lehet értékelni, több megoldás is kínálkozik a kiadók dicséretére, bírálatára. Egyrészt a beküldendő válaszoknál elég feltüntetni az adott kiadó nevét és a kérdések sorszámát, ámde aki megteheti, fénymásolhatja is a tesztlapot annyi példányban, ahány kiadóról véleményt kíván alkotni.

Azok között, akik kitöltik a VIDOSZ értékelőlapját (tetszés szerinti kiadónként egyet-egyet), a szervezet három darab műsoros kazettát sorsol ki. Ezek: **Halálosztó 3000** (szinkronizált, olasz sci-fi, Mokép), **A kalapácsfejű** (olasz akciófilm, Mokép), valamint **A legemlékezetesebb szerelmi kalandjaim** (szexfilm, ÖKM)

Kérjük, augusztus 20-ig postázza értékelését a Video Magazin címére (1135 Budapest, Frangepán u. 50–56.) A borítékra ne felejtse ráírni: VIDOSZ.

Mind a VIDOSZ háziértékeléséről, mind az olvasói véleményekről tájékoztatjuk olvasóinkat.

VIDEÓKIADÓK ÉRTÉKELÉSI TESZTJE

Értékelési szempontok/Kiadó: ....

Kiadott filmjeik alapján:	**Igen – Nem**
1. Sikerfilmeket adnak-e ki?	–
2. Frissek-e a filmjei?	–
3. Keresettek-e a filmjei?	–
Kiadott kazettáik alapján:	**Igen – Nem**
4. Jó-e a kazetta borítója?	–
5. Jó-e a szalag minősége?	–
6. Jó-e a felvétel minősége?	–
7. Használható-e a kazetták tokja?	–
8. Szinkronizált-e a filmek többsége?	–
9. Cserélik-e a hibás szalagokat?	–
10. Ellátják-e kazettáikat másolás elleni védelemmel?	–
11. Borítóikat megfelelő információval látják-e el?	–
Üzletpolitikájuk alapján:	**Igen – Nem**
12. Megfelelően reklámozzák-e filmjeiket?	–
13. Ellátják-e azokat propagandaanyaggal?	–
14. Filmjeik előtt van-e előzetes?	–
15. Adnak-e reklámborítót?	–
16. Megfelelőek-e az árak?	–
17. Adnak-e engedményt a vásárolt darabszám után?	–
18. Adnak-e engedményt a VIDOSZ-nak?	–
19. Megfelelően képviselik-e partnereik érdekeit?	–
20. Megfelelően segítik-e a tiszta videóforgalmazást?	–
21. Udvarias-e a kiszolgálás?	–
22. Javul-e kiadói tevékenységük színvonala?	–
23. Összbenyomás jó?	–
24.	
Igen és nem válaszok száma:	–

Értékelési kategóriák az igen válaszok alapján:

1– 8 pont: a kiadó filmjeit tagjaink számára nem javasoljuk
9–16 pont: a tagok egyénileg döntsék el, kívánnak-e vásárolni a kiadó filmjeiből
17–24 pont: minden kölcsönzőtulajdonos számára ajánlott kiadó

TELEVIDEO KIADÓ

1. A világ teremtése
2. Kérem a következőt I–II.
3. Gül baba
4. Lili bárónő
5. Szandi
6. Színészmúzeum
7. Rejtő-est (Pesti humor c. kabarésorozat)
8. Mit ér az ember, ha magyar?
9. A királyasszony lovagja
10. Kaviár és lencse

FOTIFON

Fót, Vörösmarty tér 15.
Bp. XIII., Pannónia u. 25.
Bp. XI., Fadrusz u. 14.

1.	Végzetes szépség	(HUNGAROVIDEO)
2.	Gyalog-galopp	(MOKÉP)
3.	Átkos örökség	(VICO)
4.	Nicsak, ki beszél?	(VIDEA)
5.	SPYS (Kémek)	(ZOOM)
6.	Benny Hill-show	(ZOOM)
7.	NICO	(INTERVIDEO)
8.	Az aranygyermek	(DUNA)
9.	Hazárdőr	(ZOOM)
10.	Hajszál híján	(VIDEA)
11.	Őrjöngés	(VICO)
12.	Szenzációs ajánlat	(DUNA)
13.	Sokkoló	(VIDEA)
14.	Vásott szülők	(DUNA)
15.	Titkos imádó	(VIDEA)
16.	Az utolsó csepp	(INTERVIDEO)
17.	Heves jeges	(ZOOM)
18.	Indul a bakterház	(TELEVIDEO)
19.	Az utolsó császár	(MOKÉP)
20.	Music Box	(VIDEA)

Ha kivágja, ez a szelvény egy műsoros kazetta díjtalan kölcsönzésére jogosít a FOTIFON bármelyik tékájában.

VICO

1. Gladiátor
2. Vadászok
3. Az ellenfél
4. A hercegnő
5. Saigon kommandó
6. Ökölharcos
7. Ragadozók
8. Dörzsölt zsaru
9. Fiús játékok
10. Millió dolláros rejtély
11. Parkolóház
12. Rohamcsapat
13. Vérvörös nap
14. Egy ember halála
15. Krimi sztori
16. A futár
17. Torzszülöttek
18. Békaherceg
19. BAT 21
20. Könyörtelenül

Valamennyi film színes, szinkronizált, amerikai.

ZOOM KFT.

1024 Bp., Keleti K. u. 28/a
Tel.: 115-4115

1. Kegyetlen part – USA akciófilm
2. Dexi és Bumi – Holland rajzfilm
3. S.P.Y.S – USA-kémvígjáték
4. Best of Benny Hill – Angol vígjáték
5. A kulcsszó: félelem – USA-krimi
6. Az Aranygömb legendája – Hongkongi fantasy film
7. Tökéletes szépség... – Raquel Welch aerobic programja
8. Őrült küldetés I. – USA–hongkongi akció-paródia
9. Pisztolyművész – USA-akciófilm
10. Álomküzdők – USA sci-fi

BÖNGÉSZŐ

Típus	Rendszer	Ár DM	Kép	Hang	Szolgált.	Felszer.	A magazin minősítése	Pont
Sony CCD–V5000	Hi8	5000	40	19	15	7	kiváló	81
Canon EX1Hi	Hi8	5000	40	16	15	7	kiváló	78
Canon A2 Hi8	Hi8	4000	40	16	16	7	kiváló	78
Mitsubishi HS–C50E	S-VHS-C	3400	38	18	14	5	kiváló	75
Canon A1 Hi8	Hi8	4600	36	17	16	5	kiváló	74
Sony CCD–V700E	Hi8	3000	38	17	15	4	kiváló	74
JVC GF–S1000	S-VHS	6000	37	18	11	6	kiváló	72
Philips VKR 9500	S-VHS	6000	37	18	11	6	kiváló	72
Saba VM 7000	S-VHS	6000	37	18	11	6	kiváló	72
Bauer VCC 660	S-VHS-C	3800	35	17	14	5	kiváló	71
Grundig S-VHS-C 80	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	kiváló	71
Grundig VS 8500	Hi8	4000	37	15	15	4	kiváló	71
JVC GR–S707	S-VHS-C	4500	35	17	13	6	kiváló	71
JVC GR–S99E	S-VHS-C	3300	35	17	13	6	kiváló	71
Metz 9636	S-VHS-C	4000	36	17	14	4	kiváló	71
Nikon VN–9500	Hi8	4000	37	15	15	4	kiváló	71
Nordmende HS–800	S-VHS-C	4500	35	17	13	6	kiváló	71
Panasonic NV–MS90	S-VHS-C	4000	35	17	14	5	kiváló	71
Philips VKR 9005	S-VHS-C	3800	35	17	14	5	kiváló	71
Philips VKR 9300	S-VHS-C	4800	35	17	13	6	kiváló	71
Saba VM 7100	S-VHS-C	4500	35	17	13	6	kiváló	71
Sony CCD–V900	Hi8	4000	37	15	15	4	kiváló	71
Telefunken A2500P	S-VHS-C	4500	35	17	13	6	kiváló	71
Canon A1	Video-8	4000	32	17	16	5	jó	70
Hitachi VM–S83E	S-VHS-C	4000	32	17	15	6	jó	70
Loewe S90	S-VHS-C	4000	32	17	15	6	jó	70
Canon E800	Hi8	3000	36	17	13	3	jó	69
Fisher FVC P2000	Hi8	4000	35	16	13	5	jó	69
Mitsubishi C40	S-VHS-C	3700	38	12	14	5	jó	69
Sanyo VMH 100P	Hi8	4000	35	16	13	5	jó	69
Siemens FA 129	Hi8	4000	35	16	13	5	jó	69
Loewe Profi 820	Video-8	3000	32	17	15	4	jó	68
Mitsubishi HS–C 35 E Tricam	S-VHS-C	2800	36	14	13	5	jó	68
Sharp VL–S 860	S-VHS-C	3500	37	11	14	5	jó	67
Sony CCD–F550E	Video-8	2500	33	15	14	4	jó	66
Fujix M 890	Video-8	2500	31	17	13	4	jó	65
Sony CCD–TR75E	Video-8	2500	31	17	13	4	jó	65
Sanyo VM–ES88P	Video-8	2300	33	14	14	3	jó	64
Bauer VCC 550	S-VHS	4300	36	12	10	5	jó	63
Canon E640	Video-8	3000	32	14	13	4	jó	63
Canon E80	Video-8	2800	32	13	15	3	jó	63
Chinon C8–C80 E	Video-8	3500	33	14	11	5	jó	63
Grundig S–VS–180	S-VHS	4300	36	12	10	5	jó	63
Grundig VS–C 46	VHS-C	2000	34	12	13	4	jó	63
Hitachi VM–E10E	Video-8	2200	30	16	13	4	jó	63
Hitachi VM–S7200	S-VHS	4500	36	12	11	4	jó	63
Loewe Profi 85	Video-8	2300	30	16	13	4	jó	63
Metz 9630	Video-8	3500	33	14	11	5	jó	63
Metz Movie 9714	VHS-C	2000	34	12	13	4	jó	63
Minolta 8 406E	Video-8	2200	30	16	13	4	jó	63
Panasonic NV–G 2	VHS-C	2000	34	12	13	4	jó	63
Panasonic NV–S1E	VHS-C	2500	34	12	14	3	jó	63
Sony CCD–F500	Video-8	2700	33	13	13	4	jó	63
Sony CCD–V2006i	Video-8	5500	33	15	12	3	jó	63
Panasonic NV–MS70E	S-VHS-C	2800	28	17	14	3	jó	62
Sony CCD–F450E	Video-8	2000	32	13	14	3	jó	62
Canon A 10	Video-8	2500	31	14	12	4	jó	61
Canon E 6	Video-8	2400	31	13	13	4	jó	61
Canon E90	Video-8	2000	31	13	13	4	jó	61
Grundig VS 8000	Video-8	2600	32	14	13	2	jó	61
Hitachi C–52	VHS-C	3500	32	11	15	3	jó	61
ITT–Nokia S–VMC 3699	S-VHS-C	3700	35	11	12	3	jó	61
JVC GR–S70E	S-VHS-C	2800	35	11	12	3	jó	61
Nordmende SV–500	S-VHS-C	3700	35	11	12	3	jó	61
Telefunken A2000P	S-VHS-C	3700	35	11	12	3	jó	61
Canon E50	Video-8	2000	31	13	13	3	jó	60

A kamkorderpiacon az elmúlt időben igencsak nagy mozgás tapasztalható. Szinte minden kategóriában bukkannak fel új modellek, de a legnagyobb változás, a legtöbb újdonság a minik kategóriájában van. Ezekkel, mint például a Sony CCD–TR55-ről, a Panasonic NV–51-ről, a Sanyo VM–ES88P-ről korábbi számainkban már foglalkoztunk. E hónapban az ITT–Nokia V8–300-at mutattuk be Teszt rovatunkban, mely azonos – mint arra utaltunk is – a Sanyo típusával. A piacon a minik részesedése, különösen így nyár táján, egyre nagyobb, s a gyártók és a forgalmazók egyre átütőbb sikert várnak e kategóriától, sokat téve minőségük, szolgáltatásuk javításáért.

A táblázatot böngészve ez sikerült is, hiszen a kis Sony CCD–TR75E, az említett Sanyo és Panasonic, vagy a szintén e kategóriát reprezentáló Fuji M890 tisztességes helyeket foglalnak el. Persze olyan szolgáltatásokat nyújtanak, mint a képstabilizáló áramkör az NV–S1-nél, a Fuzzy-logika a Sanyónál, és a távvezérlési lehetőség, mely utóbbi több modell sajátja.

A középkategóriában is több ismerős típust találunk, a hazai kínálatot azonban – feltételezhetően az alacsonyabb árak miatt is – nem a legfelsőbb osztályból válogatták össze. Mindezzel együtt e típusok képminőség szempontjából sok esetben megállnák helyüket feljebb sorolva is, de a stuttgarti „VIDEO"-értékelés kép-hang és szolgáltatások alap-

KAMKORDEREK • KAMKORDEREK • K

Típus	Rendszer	Ár DM	Kép	Hang	Szol-gált.	Fel-szer.	A magazin minősítése	Pont
Canon E30	Video-8	2500	32	13	13	2	jó	60
Grundig VS–C 35	VHS-C	1700	33	12	13	2	jó	60
Hitachi C 43	VHS-C	2800	32	11	15	2	jó	60
JVC GR–AX7E	VHS-C	2200	33	12	11	4	jó	60
Metz Movie 9712	VHS-C	1700	33	12	13	2	jó	60
Panasonic NV–G 1	VHS-C	1700	33	12	13	2	jó	60
Philips VKR 6847	VHS-C	1700	33	12	13	2	jó	60
Saba Pro 8 100	Video-8	2050	30	14	13	3	jó	60
Sanyo S1	Video-8	3000	32	12	15	1	jó	60
Sharp VL–C 7950 S	VHS-C	2500	32	11	15	2	jó	60
Siemens FA 126	Video-8	3000	32	12	15	1	jó	60
Sony CCD–F370E	Video-8	1800	31	13	14	2	jó	60
Sony CCD–F380	Video-8	2300	31	13	14	2	jó	60
Sony CCD–TR55	Video-8	3000	30	14	13	3	jó	60
Sony CCD–TR50	Video-8	2000	30	14	13	3	jó	60
Sony CCD–F250	Video-8	2000	32	14	13	1	jó	60
Grundig VS 8320	Video-8	2000	30	14	13	2	közepes	59
Sharp VL–C 690 S	VHS-C	1800	32	11	15	1	közepes	59
Sony CCD–F350	Video-8	1600	31	13	14	1	közepes	59
Bauer VCC 610	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Blaupunkt CR 4600	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Grundig VS C45	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Hitachi VM–C1E	VHS-C	2300	31	11	15	1	közepes	58
Metz 9623	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Panasonic NV–MC20	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Philips VKR 6843	VHS-C	2000	31	11	15	1	közepes	58
Fisher FVC–P750	Video-8	2500	28	13	13	2	közepes	56
Pentax PV–C 860	Video-8	2700	28	13	13	2	közepes	56
Sanyo VM D 8P	Video-8	2500	28	13	13	2	közepes	56
Universum 065.2198	Video-8	998	29	10	15	1	közepes	55
Minolta C–50E	VHS-C	3500	29	11	7	2	közepes	49
JVC GR–A1	VHS-C	2100	27	10	10	1	közepes	48
Nordmende SV 301	VHS-C	2100	27	10	10	1	közepes	48
Saba VM 6945	VHS-C	2100	27	10	10	1	közepes	48
Telefunken A1000P	VHS-C	2100	27	10	10	1	közepes	48

ján összesít, ez utóbbi viszont éppen a könnyen kezelhető kamkordereknél szerényebb. Erre példa a Sharp VL–C7500, mely képminőségben korrekt, de hangja VHS–C rendszeréből következően szerényebb, s ugyanakkor szolgáltatásai is visszafogottabbak, bár színes keresője, automatikája sok videósnak éppen a praktikumot fogja jelenteni.

A középkategóriában újdonságot jelent egy másik Sharp-típus, a VL–690–S, mely első ránézésre egyszerű szolgáltatású, de szintén jó képjellemzőkkel rendelkező típus. A Sony CCD–F550 ugyanakkor szolgáltatásban, képminőségben is igen jókat produkál, persze ára is némileg az átlag felett van. S ha már árakról esett szó, ezek is egyre tisztességesebbnek, visszafogottabbnak tűnnek, itt is egyre jobban érezteti hatását a piaci verseny.

Normál VHS kamkorder nem szerepel a táblázatban, ez már mindinkább egy külön, nem általános felhasználású osztályt jelent. Nos, az M25-tel nagyon jó felvételek készíthetők, stabil készülék, kár, hogy hangja némileg szerényebb, mint egy FM rendszerben rögzítő készüléké. Persze aki ilyet kíván, az választhatja a Panasonic M10-est.

Megjegyzés a táblázathoz:

maximális pontszámok:

Kép = 40
Hang = 20
Szolgáltatások = 15
Felszereltség = 10

KAMKORDEREK

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesszük közzé magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Felhívjuk a Kedves Olvasó figyelmét, hogy e rovatban nem áll módunkban közölni olyan hirdetéseket, amelyekben megvételre ajánlanak, vagy díjazás ellenében keresnek szerzői jogvédelem alatt álló műsorokat.

● Eladó: AKAI GX 4000 D szalagos magnó 30 db szalaggal (AKAI, TDK, MAXELL), rajtuk főleg rockzene található. CLEOPÁTRA RA–6380 S rádióerősítő, 2 db HS–400 Orion hangfal, TECHNICS M7 stereo kazettás deck, Sanyo tP–1010 uH lemezjátszó. Érdeklődni lehet a következő telefonszámon: 75/11-539.

● Eladó JVC HR–D 950 EG hifi video (teletex, inzert, fader, 2 sebesség), Mission Cyrus Oner erősítő és KEF C 20 angol hangfalak. Cserélek progresszív rockzenés hifi hangos videóműsorokat. Eladók 540 m-es orsós magnószalagok. Virágh Imre, Pereszteg, Széchenyi u. 51. 9484. Tel.: 06-99/14431

● SONY V 8-as CCD–V200–Digitál Stereo kamkorder komplett, 0,5 × SUPER WIDE LENS; SANSUI AV 77 VIDEO–AUDIO STEREO PROCESSOR eladó. Kétsebességes videót beszámítok. Tel.: 180-6030, Kárpáti István. Cím: 1046 Budapest, Pácoló u. 3.

● PANASONIC WVP–50 E típ. videókamera eladó vagy kis képernyős színes tv-re cserélhető. 8721 Vése, Petőfi u. 40. Bertók László.

● Eladó jó állapotban lévő Commodore 64 resittel, floppy, 125 lemez tele kiváló programokkal, 2 joy, 17 könyv, hozzá magnós Supergames – lemezes gyorstöltő másoló és Action Replay VI. cartridge. Esetleg külön is. Bagi János, 5630 Békés, Kispince u. 33.

● Nyelvtanulás C64-en! 5000 szavas szótárdiszkem szótáraz, oktat a Német I–II., vagy a Themen I–II., vagy az Angol I–II. nyelvkönyv leckéi szerint. Egy típus ára 950 Ft. Utánvéttel megrendelhető: Kiss András, 7400 Kaposvár, Arany János köz 12.

A video magazin következő számának tartalmából:

- Sztárportré: Robert De Niro
- Újra itt a Doors
- Teszt: Philips VR703/02 Stereo HIFI
  Hitachi VT-M757E
- Képes cselszövések I.
- Cher ismét a csúcson

Új előfizetőink közül a kiadótól plusz félév Video Magazin-előfizetést nyert:
Hermann Ferenc 6087 Dunavecse, Bercsényi u. 7. I/3.
Horváth Zsolt 9600 Sárvár, Alkotmány u. 27.
Mészáros Ferenc Romhány, Kossuth u. 69.
Gratulálunk!

Épül a SONY szoftverbirodalma

Totális szórakoztatás – ez most a jelszó a Sonynál. A japán elektronikai óriás piaci stratégái azt célozták meg, hogy videó, lézerlemez, 8 milliméteres kazetta, illetve CD formájában a cég zenei és filmkatalógusából válogassanak a vásárlók, s természetesen Sony készülékeken játsszák le ezeket.

A piachódító hadművelet egyik fővezére Michael P. Schulhof, a legmagasabb rangban lévő amerikai a Sony szolgálatában. 1988-ban ő hozta tető alá a szerződést, melynek értelmében a Sony 2 milliárd dollárért megvásárolta a CBS Recordst (amely azóta a Sony Music Entertainment nevet viseli), egy évvel később pedig ugyancsak ő vette meg a Sony részére 3,4 milliárd dollárért a Columbia Pictures Entertainmentet, vagyis egy filmstúdiót, egy televíziósstúdiót és egy mozihálózatot. Legutóbbi nagy dobását idén február 27-én hozták nyilvánosságra: létrehozott egy elektronikai kiadót, mindenféle elektronikus játékot, képet, hangot, szöveget komputerre vivő multimédia szoftver kiadására.

Ma már világosan látszik, hogy az elektronikával foglalkozó cégek szempontjából a hardver-szoftver kombinációé a jövő. A Sony idén januárban alapította meg amerikai bázisú vállalatát, a Sony Software Corporationt, s hozta ily módon egy fedél alá a film-, a zene- és legújabban az elektronikai kiadást. Michael P. Schulhof lett a vállalat elnöke, immár ő felelős a Sony 27 milliárd dollárra becsült éves összbevételének egyötödéért. Egy ilyen 5 milliárd dolláros szórakoztatóipari kolosszus vezetése olykor persze megérzésen alapuló döntések kényszerével is jár, ami szokatlan lehet egy Schulhof-típusú műszaki értelmiségi számára –

nem véletlenül jelentette ki, hogy filmes és televíziós ügyekben messzemenően számít Peter Guber és John Peters véleményére, akiket csillagászati összegért sikerült átcsábítani a Warner Brotherstől.

Ahhoz, hogy megértsük, miért veti rá magát ilyen lendülettel a szórakoztatóiparra a Sony, nem árt felidézni az 1975-ös Betamax-fiaskót. Akkoriban a Sony által kifejlesztett Betamax volt a világ első házi videómagnó-rendszere. Aztán a riválisok összefogtak és közösen kifejlesztették a 80-as években uralkodóvá vált VHS-formátumot. A Sony nemcsak lecsúszott az első helyről, de még azt is meg kellett érnie, hogy készülékei csaknem használhatatlanná váltak, mivel sok filmgyártó kiadványait meg sem jelentette Betamaxon. „Megtanultuk a leckét" – állítja Schulhof. A lecke pedig így szól: szoftver (például filmek) nélkül semmi garancia, hogy értékesíteni tudod a hardvert (a készülékeket).

Sony-berkekben szinergiának (az orvosi szakkifejezés együttműködést jelent) nevezik ezt a szoftver-hardver összekapcsolódást. A Columbia-filmek 8 milliméteres formátumú megjelentetésétől például azt remélik, föllendül a 8 mm-es videómagnók forgalma, s hasonlóan fényesnek látják a HDTV, a nagy felbontóképességű televízió jövőjét is, főleg ha Hollywood beleszeret e technikába.

A Sony új csodafegyvere, Michael Jackson már a szinergiastratégia szerint dolgozik. Nemcsak lemezt és videót készít majd, nemcsak filmszerepre és tévéshow-ra készül, hanem felbukkanhat elektronikus játékokban is. Michael Jackson ugyan egyes elemzések szerint már a múlt embere, elvesztette régi csillogását, a Sony vezetőinek bizalmát azonban bírja: a 80-as évtized két legkelendőbb nagylemeze, a világszerte 40 millió példányban elfogyott *Thriller* és a 25 millió példányban gazdára talált *Bad* némi alapot szolgáltat erre. Michael Jackson, a popipar legjobban megfizetett előadója a hírek szerint legalább 60 millió dollár értékű szerződést kötött a Sonyval, fél éven át tartó tárgyalássorozat után. A szerződés pontos részleteit homály fedi, annyi azonban bizonyos, hogy következő hat albumát a Sonynál készíti (meg nem erősített kalkulációk szerint mintegy 108 millió dollárért). Azt viszont nyilvánosságra hozták, hogy a Sony Software és a Jackson Entertainment Complex fele-fele részben vegyes vállalatot alapít új tehetségek felfedezésére, akiket így mágnesként vonzhat a Sony-birodalomhoz. Ami Michael Jackson jövendő filmjeit illeti, bizonyosat még nem lehet tudni. Szó van hosszú és rövid filmekről egyaránt, a lehetséges rendezők között fölbukkant Sir Richard Attenborough (Gandhi), Chris Columbus (Reszkessetek, betörők!), David Lynch (Kék bársony) és Tim Burton (Batman) neve is. Akárkit bíznak meg végül a Sonynál készítendő egészestés Michael Jackson-film rendezésével, nyilvánvaló, hogy az „akciódús, zenés kalandfilm" eredeti ötlete a szupersztár agyában született meg.

„Ez az első eset, hogy sikerült összeegyeztetnünk lemezkiadási és filmkészítési érdekeket" – nyilatkozta a Michael Jacksonnal kötött szerződésről Michael P. Schulhof. „Mivel Michael Jackson sokoldalú előadóművész, úgy éreztük, érdemes vele kísérletet tennünk. Ha a tranzakció olyan eredményre vezet, amilyenre számítunk, egy újfajta szórakoztatóipari felállás előfutára lehet."

„Sok pénz és hatalmas kockázat van ebben a szerződésben – kommentálta a 32 éves énekes szerződtetésének hírét Joseph Galante, az RCA Records elnöke, konkurensként nyilván némi irigységgel (az RCA tulajdonosa a német Bertelsmann cég zenei csoportja).

Elméletben elsöprő siker lehetőségét rejti magában a Sony új stratégiája. Garancia persze arra nincs, hogy a fogyasztók éppen azt akarják majd megvenni, amit a Sony kínál számukra, szakértők szerint azonban a cég olyan szilárd technológiai bázissal és immár oly gazdag film- és zenei archívummal rendelkezik, amely az új produkciók mellett nagy esélyt ad a monstre vállalkozásnak a 90-es évtizedben. „Az a cég, amely a legnagyobb valószínűséggel célozza meg a sikert ebben a bizniszben, a Sony" – jelentette ki egy tömegkommunikációs szakember.

Sz. T.

Japán tőke Hollywoodban

„A japánok olyan bizniszbe szállnak be, amely bizonyos mértékben kívül esik kulturális kompetenciájukon" – írta nemrég egy belső feljegyzésben Jeffrey Katzenberg, a Disney filmstúdió főnöke, ami meglehetősen rosszul esett a távol-keletieknek, mert miközben kritizálja őket, Katzenberg nem habozik elfogadni a pénzüket. Nemrégiben hat japán bank és a Yamauchi beruházó cég szerződésben vállalta, hogy a következő másfél évben 365 millió dollárral finanszírozza a Disney 25 filmprodukciója költségeinek 60 százalékát. „Azért kötöttük meg ezt az üzletet, mert a Disney nagyon jó cég – mondta Morihita Matsumoto, a Yamauchi vezérigazgató-helyettese. – Mi nem filmeket próbálunk csinálni, hanem pénzt."

Hasonló szellemben nyilatkozott Seiichiro Niwa, a JVC Entertainment elnöke, valamint a Sony egyik felelős vezetője is. (A JVC Entertainment egyébként a Matsushita leányvállalataként több mint 100 millió dollárt invesztált Lawrence Gordon hollywoodi filmtársaságába, a Largo Entertainmentbe, míg a Sony a Columbia filmstúdiót vásárolta meg.) „Nem szándékozunk beavatkozni a filmkészítés kreatív oldalába" – jelentette ki Seiichiro Niwa. „Lawrence Gordon teljes ellenőrzést gyakorol minden fölött, amit csak akar, megkap." A Sony illetékese szerint szabad keze van a Columbiát irányító Peter Gubernek és Jon Petersnek is, de úgy ítéli meg, „a szoftvernek szüksége van hardverre, tanulhatnak is egymástól".

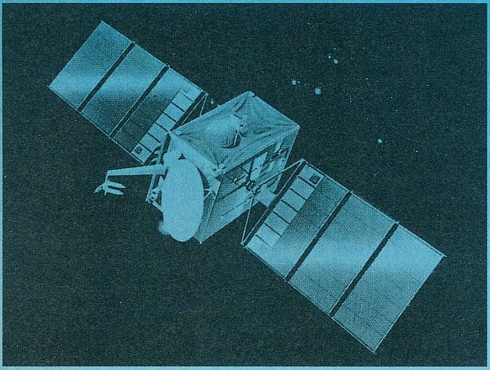
Az elmúlt négy év során amerikai beruházásaik több mint felét a szórakoztatóiparba irányították a japán cégek. Tavaly az NHK (a japán nemzeti műsorkészítő társaság) és a világ legnagyobb bankjai közé számító Dai-Ichi Kangyo és a Sumitomo konzorciumot hozott létre, hogy öt év alatt 100 milliárd jent (770 millió dollárt) pumpáljon át külföldi (többnyire hollywoodi) produkciókba. Csak az 1990-es esztendőben több mint 600 millió dollárral járult hozzá Japán Hollywood produkciós kiadásaihoz. „Szinte havonta jön valaki és arra kér, fektessünk be Hollywoodban" – büszkélkedik Hiroshi Hirata, az NHK elnökhelyettese. „Foglalkozunk azzal, hogy részesedést szerezzünk egy stúdióból, de nem próbálkozunk azzal, hogy amerikai filmeket készítsünk. Mi csak finanszírozzuk ezeket."

Ne gondolja senki, hogy csupán a filmművészet szeretete vonzza a japán tőkét: a 80-as évek közepe óta a japán pénzügyminisztérium lehetővé tette, hogy a beruházók két év alatt leírhassák befektetésük 90 százalékát, ha filmbe ölték bele a pénzüket. (Amerikában ez az idő csaknem kétszer ilyen hosszú.) Ráadásul nagylelkű adókedvezményt is kaphatnak filmgyártás céljára adott hiteleik kamatai után. Ráadásul a japán befektetők égnek a vágytól, hogy hollywoodi filmek világjogait birtokolhassák: a moziforgalmazástól a videón, a műholdas sugárzáson át egészen a nagy felbontóképességű tévékészülékekig (HDTV). Miközben a hollywoodi filmeknek és videóknak Japán a legnagyobb exportpiaca (a mozijegyvásárlásban pedig második helyen áll), nagy reményeket fűz ahhoz, hogy a világ többi részén ő értékesítse az amerikai filmipar termékeit.

Ha pedig megvalósul a digitális film, amelyen a Sony fejlesztői gőzerővel dolgoznak, a találmány forradalmasíthatja a forgalmazást: a digitális mesterlemez mindörökre megőrzi minőségét, s tökéletes kópiákat lehet majd küldeni róla a telefonvonalakon, Hollywoodból közvetlenül az ország (a világ) filmszínházaiba. A jövő a digitális filmgyártásé és a HDTV-é, amely becslések szerint csak Japánban évi trillió jenes (7,7 milliárd dolláros) üzlet lesz 2000-re. Csoda-e, hogy a távol-keletiek felismerték: a szoftver (a mozgókép) és a hardver (a technika) összeházasítása busás jövedelemmel kecsegtet?

A következő fényűző esküvőn egyébként minden bizonnyal Japán harmadik legnagyobb elektronikai cége, a Toshiba és az amerikai szórakoztatóipari óriás, a Time Warner kel egybe. Úgy hírlik, a Time Warnert az készteti jelentős részvényeladásra, hogy 11 milliárd dolláros tartozást kell kifizetnie, a Toshiba pedig kénytelen amerikai szoftvert szerezni, hogy lépést tarthasson legerősebb riválisaival: a Columbia filmstúdiót és a CBS lemezkiadót megvásárló Sonyval, illetve az MCA birtokába jutott Matsushitával.

HÍRÖZÖN

Amerikai feketelista

Szankciókat helyezett kilátásba az Egyesült Államok három ország – Kína, India és Thaiföld – ellen, amennyiben tovább folytatják a kereskedelmi kalózkodást, vagyis a nemzetközileg elfogadott szerzői jogok megsértését, valamint a szabadalmak és a személytulajdon jogvédelmének semmibe vételét.

A retorziós intézkedések bevezetését hat hónapos alapos vizsgálat fogja megelőzni.

Az érintett országok rosszallással vették tudomásul a bejelentést, s a következmények hátrányosan érinthetik kereskedelmi és gazdasági kapcsolataikat az Egyesült Államokkal.

Rendeljen filmet telefonon!

A New York Times értesülése szerint a Paramount Pictures és az MCA egy pontosan meg nem határozott, de nyilván meglehetősen nagy összeget ruház be, hogy négyről tízre növekedhessen azoknak a csatornáknak a száma, amelyeken a parabolaantenna-tulajdonosok fizetés ellenében filmeket rendelhetnek meg. A beruházás a TVN Entertainment Corporationt segíti, amely idén január 21. óta működik Santa Monica központtal Kaliforniában, és arra rendezkedett be, hogy a telefonon megrendelt filmeket műholdon és az előfizető parabolaantennáján keresztül, kívánságra képernyőre küldje. Nagy jövője lehet ennek a vállalkozásnak, hiszen becslések szerint körülbelül 15 millió olyan háztartás van a vidéki Amerikában, ahol nincs bevezetve a kábeltévé, s ezek közül mintegy 3 millió már rendelkezik parabolaantennával. Ez a szám viharos tempóban növekszik, havonta legalább 30 ezer parabolaantennát vásárolnak az Egyesült Államokban. Az új, C-Band típusú parabolaantennák tulajdonosai a mostani fejlesztés eredményeképpen tíz csatornán rendelhetnek filmeket, 3,99 dollárért darabját. Rendeléseiket ingyen adhatják le telefonon, de ha ezt az eszközt utálják, 100 dollár alatti összegért megvásárolhatják azt a távirányítót, amelynek segítségével automatikusan „lehívhatják" a kívánt filmet.

Üvegszálon a CNN

Százmilliós nagyságrendű piaca lesz az ezredfordulón az üvegszálnak, így egyre több japán elektronikai cég készül fel a majdani üzletre. A legnagyobb gyártók együttesen már 1,5 millió kilométernyi üvegszálat állítottak elő. Az NTT japán telefontársaság az amúgy igen fejlett japán telefonszolgáltatás újabb korszakát várja az üvegszálak térhódításáról, mivel az üvegszálon egyidejűleg 32 ezer telefonkapcsolat létesíthető, míg a rézkábelen mindössze 24. Kedvező az üvegszál használata a mikrohullámú adatátvitelnél, ugyanis sokkal kisebb az elektromos zavarás, mint a rézkábeles vagy a műholdas átvitelnél.

Japánban eddig még csak 60 ezer kilométernyi üvegszálat fektettek le telefonkapcsolat létesítésére, ám az NTT tervei szerint idővel 50 millió háztartást kötnek majd be az üvegszálas telefonos és televíziós kapcsolatot teremtő hálózatba. Megkezdődött a műholdas műsorok, köztük az amerikai CNN üvegszálas továbbítása az előfizetőknek, de a szakemberek szerint ez még csak a kezdet...

Jön az Euronews?

Megalakult az Euronews Developement, a CNN-hez hasonló, huszonnégy órán át sugárzó európai hírtelevízió tervezésével és létrehozásával megbízott szervezet. Az Euronews tagjai az ARD és a ZDF tv-társaságok Németországból, a belga RTBF, a spanyol TVE, a finn YLE, a francia Antenne 2 és az FR, a görög ERT, az olasz RAI, a TMC Monte Carlóból, a jugoszláv JRT, valamint az egyiptomi(?) ERTU.

Már nyereséges az RTL Plus és a SAT 1

A hazai kábeltévéken is fogható RTL Plus és SAT 1 az 1984-ben indult német magántelevíziók közül elsőként lépte át a „profithatárt", s kezdett nyereséget termelni. Erich Staake, az RTL Plus vezérigazgatója szerint a mintegy 420 millió márkába került, hatéves indulási szakasz költségei a 90-es évtized közepére térülnek meg. A nemrégiben közzétett, 40 millió márkára rúgó első profitadattal az RTL Plus megelőzi a SAT 1 ugyancsak idén közzétett mérlegét, amely 5 millió márka haszonról számol be. 1990 évvégi adatok szerint a német nyelvű országokban 50 millióan nézték az RTL Plus adásait, naponta 65 percben sugároztak hirdetést – 1991-ben kétszer annyi reklámspottal számolhatnak, mint az előző évben.

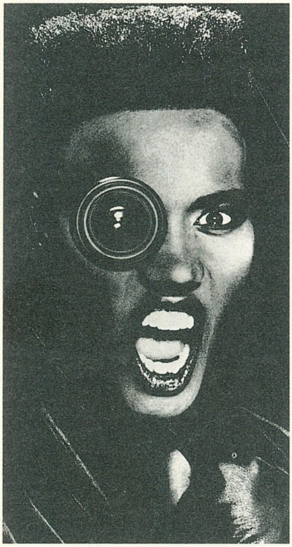
Parkolj és videózz!

A Nippon TMI nevű, videóárusító automatákat gyártó japán cég gépkocsiparkolóban használható videórendszert fejlesztett ki. Az autóban ülők anélkül nézhetik a 94 centiméteres képernyőn megjelenő filmeket, hogy ki kellene szállniuk: a parkolóba hajtva elhelyezik a szükséges összeget a speciális parkolóórában, s a film automatikusan elindul, a hang pedig a kocsi rádiójához tartozó hangfalakban megszólal.

Az új videórendszer 380 kazettát képes tárolni és egyszerre 12 autót tud kiszolgálni. Ára 113 ezer 138 dollár, árusítását idén júniusban kezdték meg, elsősorban éttermek, szupermarketek és más, parkolóhellyel rendelkező üzletek érdeklődnek iránta.

Grace imádja a szexet!

Sokak szemében megbotránkoztató interjút adott nemrégiben a Sunday magazinnak a James Bond-filmekből ismert Grace James, a pengevékony, csupa izom és ideg asszony, akinek elképesztő a karate- és tánctudása, varázslatos az énekhangja. Jól tudja, mit akar és mit vár az élettől: férfiakat, szexet, egész éjjel tartó partykat, sikert és pénzt! S Grace az élettől mindezt meg is kapja.

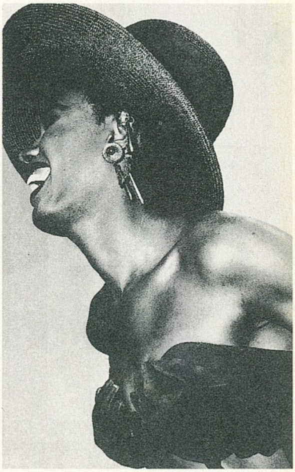

„Eddig még mindig megszereztem magamnak azt a férfit, aki tetszett nekem, akit igazán akartam. Mármint szexuális értelemben. Nagyon jól tudom, mi kell a férfiaknak" – nyilatkozta. A 182 cm magas, 38 éves Grace híres szeretői közé tartozott a színész Dolph Lundgreen, a divattervező Jean Paul Gaultier. (Egyébként az utóbbi tervezi Madonna fantasztikus jelmezeit is.) Rajtuk kívül számtalan kisebb-nagyobb rangú európai arisztokrata és politikus.

„A szex mérhetetlen energiát ad nekem. Olyasmi ez, mint a sejtek regenerálása. Fiatalon tart. Tanácsolom mindenkinek: felejtsék el a szanatóriumokat és a tablettákat, mindenféle fiatalító kúrát. A szex a legjobb gyógyszer minden nyavalyára. Különösen a feszültségre és a stresszre."

Az elképesztően őszinte sztár fotó- és divatmodell volt. Ruhákat mutatott be a kifutókon. Aztán sikeres diszkólemezeket készített („Pull up to the Bumper", „Slave to the Rhytm", „Lonely Life").

Később az *A View To a Kill* című James Bond-filmben játszott jelentősebb szerepet, majd a *„Conan, a pusztító"* című filmben elsősorban az erejére és vadságára volt szükség. Roppantmód szeret költekezni is, emiatt voltak már nehézségei az adóhatóságokkal... Botrányos tárgyalás után hatalmas summával büntették, majd az American Express is benyújtott egy sok tízezer dollárnyi túlköltekezésről szóló követelést. Ismét bíróság elé került, s be kellett csukatnia káprázatos New York-i éttermét, a „La Vie En Rose-"t. Az elmúlt évben Jamaicában kábítószer miatt volt kellemetlensége, ám a vádat elejtették.

„Az ideális éjszaka egy jó mozival kezdődik. Megnézünk egy-két jó filmet, aztán elmegyünk vacsorázni, majd diszkóba reggelig. Becsípünk egy kicsit, aztán jöhet a szex" – mondja.

Grace, annak ellenére, hogy seregnyi szeretője van, a férfiakat nem sokra tartja, ám akad egy, akivel kivételt tesz. Ő Pauló Goude, 10 éves fia. A magas, jó kiállású fiú Jean Paul Goude-dal, egy francia üzletemberrel való kapcsolatából született.

Videócsúcson a Ghost

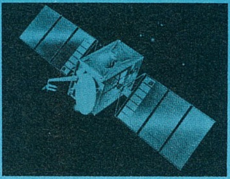
Alighanem a Ghost lesz minden idők eddigi legnagyobb videósikere. A filmszínházakban elért tavalyi csúcsbevétel után nemrég dobták piacra a szellemtörténet videókazettáját, amely rövid idő leforgása alatt máris több mint 645 ezer példányban kelt el.

300 ezer fölötti példányszámot már hatalmasnak tartanak a szakemberek – a Dick Tracy tavaly év végi adata 476 ezer volt, a Ghost ezt jócskán felülmúlta.

Ezeknek a számoknak az értékeléséhez nem árt tudni, hogy egyelőre nem a nézők által közvetlenül megvásárolt példányokról van szó, hanem a videókölcsönzők által, kölcsönzési célból beszerzett kópiákról.

HÍRÖZÖN

Berlusconi beruház

Silvio Berlusconi, a Magyarország felé is kacsintgató olasz film-, tévé- és mozimágnás – a Cecchi Gori nevű olasz filmprodukciós és terjesztő társasággal karöltve – 110 millió dollárt invesztál idén hat amerikai film produkciójába. Köztük van a Man Trouble (Férfibaj) című komédia Jack Nicholson főszereplésével, a House of Cards (Kártyavár) című szerelmi történet Kathleen Turner főszereplésével és a Warlord (Hadúr) című kalandfilm a japán maffiáról. Berlusconi és társai – a Penta-America Pictures produkciós vállalaton keresztül – jövőre öt hollywoodi filmbe akarnak beszállni. A hírek szerint Berlusconi tárgyalásban áll a Carolco Picturesszel is, ugyancsak beruházási célból.

Kathleen Turner

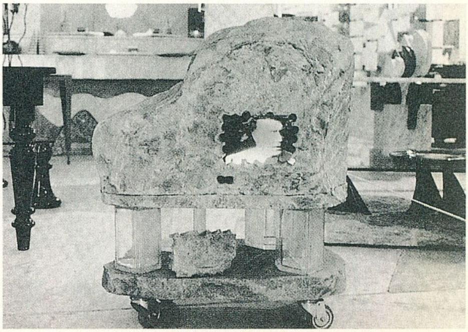

Premier a Tini nindzsa teknőcök II.-vel

A New Line Cinema Corporation hároméves exkluzív szerződést írt alá az RCA/Columbia Pictures Home Videóval. A megállapodás értelmében a New Line körülbelül 40 millió dollár előleget kapott. A két cég ettől kezdve közösen szerez be és terjeszt filmeket az amerikai házivideó-piacon. A New Line az egyik legsikeresebb független produkciós és terjesztési vállalkozás, az RCA/Columbia pedig a General Electric és a Sony vegyes vállalata. A szerződés mindkét fél számára előnyöket kínál: a New Line igénybe veheti az RCA/Columbia kiterjedt üzlethálózatát, az pedig sikerványos filmekkel bővítheti kínálatát. Elsőként, idén ősszel a Tini nindzsa teknőcök második részét jelenteti meg videón a New Line, s terjeszti az RCA/Columbia.

Rocky VI.

Íme egy televízió, amely egyetlen társához sem hasonlít! New York városában, a Modern Stone Age Galleryben látható e különleges készülék, Alfred Gorig alkotása. A tömör gránitból készült művet ötezer dollárért bárki megvásárolhatja. A posztmodern lakásba ajánlott különleges televízió kapcsolóit a szobrász a lábak között látható kisebb kődarabban helyezte el. Utoljára bizonyára a Flinstone család használt ilyen készüléket...

Hollywood újra szerelmes…

…a regényekbe. Vadászat a Vörös Októberre, A hiúság máglyája, Oltalmazó ég, Nagymenők, Ébredések – csak néhány könyv, amelyből film lett az utóbbi időkben. S akkor még nem beszéltünk a Farkasokkal táncolóról.

„Ne forgatókönyvet írj – mondta néhány éve Kevin Costner író barátjának, Michael Blake-nek, aki beállított hozzá egy ötlettel –, mert csak ott fogja végezni a többi között, abban a kupacban. Inkább könyvet írj."

Így fogant meg az irodalmi alapanyag, amely végül hét Oscart eredményezett.

Amióta mozi létezik, mindig a nyomtatott szóból merített. Az Oscar-díjas filmeknek több mint a fele regényből vagy önéletrajzból született. A 70-es években azonban eredeti forgatókönyvek (Rocky, Csillagok háborúja, Szarvasvadász) aratták a legnagyobb sikereket. A producerek úgy vélekedtek: az irodalom finom nüanszait úgysem értékeli az újonnan mozilátogató korba serdült tinédzser generáció.

Mostanában megfordulni látszik a tendencia, s Hollywood hat-hét számjegyű ajánlatokkal környékezi meg a toll mestereit. Mire lehet ebből következtetni? Arra-e, hogy a filmiparnak már nemcsak egyre rafináltabb speciális effektusokra van igénye, hanem összetettebb jellemű szereplőkre is? Vagy talán a moziipar növekvő konzervativizmusának jele az irodalom felé fordulás?

Robert DeNiro az Ébredésekben. A film újra népszerűvé tette az eredeti könyvet

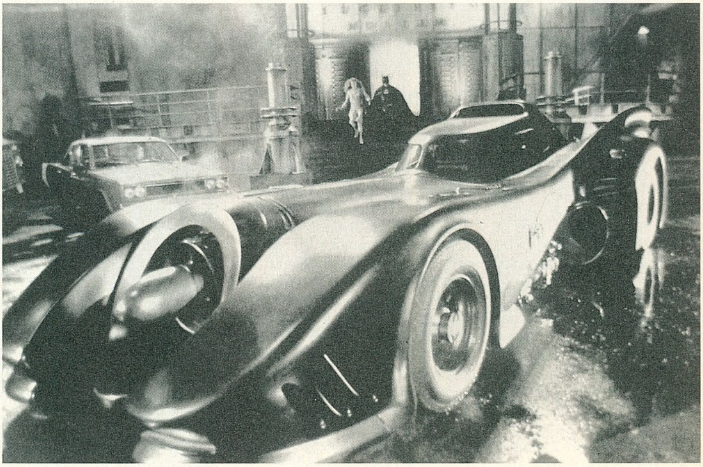
Aligha lettek műveltebbek a stúdiók főnökei, inkább a biztosra mennek: egyszer már bevált termékkel próbálják moziba csábítani az idősebb közönséget. Egy már kész könyv jogainak megvásárlása különben is olcsóbb, mint egy eredeti forgatókönyv többszöri átírást igénylő elkészíttetése. Ráadásul ily módon adott egy biztos vezérfonal is, amihez a rendezőnek és a forgatókönyvírónak igazodnia kell, kevesebb vita forrása lehet a „művészi szabadság".

A lényeg az, hogy meg kell nyerni az embereket, nézzék meg a moziban is, amit olvastak, s amiről olvasás közben már elkészítették a maguk filmjét. Persze, ez kockázatos játszma: a filmvásznon a legritkább esetben jelenik meg ugyanaz, amit az olvasó elképzelt magának, s így az irodalmi adaptációk éppúgy magukban hordozzák a siker, mint a bukás lehetőségét. A Tom Wolfe könyvéből készült film, A hiúság máglyája például megbukott: egyszerűen nem versenyezhetett az irodalmi eredetivel (melynek egy részletét a Nagyvilág idei januári száma közölte). A kalandregényekből forgatott akciófilmeknek több az esélye: rendezőik inkább illusztrátorok, mint adaptálók, „csak" követniük kell a leírtakat.

Hollywood persze ragaszkodik a hollywoodi végződésekhez. Könyvben faji zavargással végződik A hiúság máglyája, a filmvásznon ehelyett békítő beszéd hangzik el. Hiába, a happy end örök.

Arat a Batman

Az 1989-es esztendő egyik legnagyobb kasszasikere, a Batman eddig 253,4 millió dollár bevételt hozott. Ebből az összegből a Warner Brothers levont 112 milliót a produkciós költségekre és azokra a mesés honoráriumokra, amelyeket a hollywoodi könyvelői zsargonban bruttó profit kifizetéseknek neveznek (a Batman esetében például Jack Nicholson, illetve Peter Guber és John Peters producerek tartoznak ebbe a kategóriába). 80,4 millióba került a stúdiónak a terjesztés, reklámra pedig 62,4 millió dollárt költöttek. További 358 millió dollár járna az úgynevezett nettó profit kifizetésekre – arról nem szól a Los Angeles Timesban közzétett jelentés, hogy ezt az összeget miből fedezik.

„Olyan szép, hogy a férfiaknak eláll a szívverése."

(Time magazin)

Michelle Pfeiffer

A Sólyomasszony

Aranyló szőke hajzuhatag, gyönyörű kék szemek, harmatosan üde, bársonyos bőr, formás keblek. Még a legkritikusabb szemlélő sem találhat rajta semmi kifogásolnivalót. Legfeljebb csak saját maga!

A csodálatos Baker-fiúk bárénekesnőjének szerepében

„...úgy nézek ki, mint egy rút kiskacsa. (Hollywood, úgy látszik, tele van rút kiskacsákkal, lásd még Meryl Streep nyilatkozatát.) Nézzék az ajkaimat! 1985-ben, amikor a *Howard, a kacsa* (Howard, the Duck) című produkcióra kerestek szereplőket, jelentkezni akartam, hiszen a címszerepet smink nélkül is eljátszhattam volna." Végül maradt a smink, s ugrott ... *a kacsa*. Mert egy mindenbe belehápogó, jópofa tollas tocsogó alakja azért igazán mégsem illik hozzá. Nemesebb kétlábú ő annál. Egy kecses, karcsú ragadozómadár: egy sólyom. Michelle Pfeiffer egy igazi *Sólyomasszony*. Bármely férfi szívesen a karján tartaná őt.

Michelle Pfeiffer tíz évvel ezelőtt még óránként négy dollárért koptatta egy szupermarket lépcsőit, ma viszont kétmillió dollárára gázsija filmenként. Felkérésekben pedig igazán nem szűkölködik, Los Angeles környékén ma ő az egyik legkeresettebb szőkeség. Pályája amennyire tanulságos, annyira tipikus(an amerikai) is: rövid, ám annál kacskaringósabb út vezetett a hírnévig, a sikerig.

Nem lehet azt állítani, hogy nagy kedvet, netán elhivatottságot érzett volna a színjátszás iránt. A Fountain Valley-i középiskolában csak azért jelentkezett a színházi szakra, hogy elkerülje az angol nyelvtanórákat. Olykor azért a színióráit is elkerülte, el-ellógott a tengerpartra. 14 évesen kezdett dolgozni, ám elég gyorsan rájött arra, hogy többre vágyik a négydolláros állásnál. Keresete és a suliban szerzett alapok elégnek bizonyultak ahhoz, hogy érdeklődése újra a színház felé for-

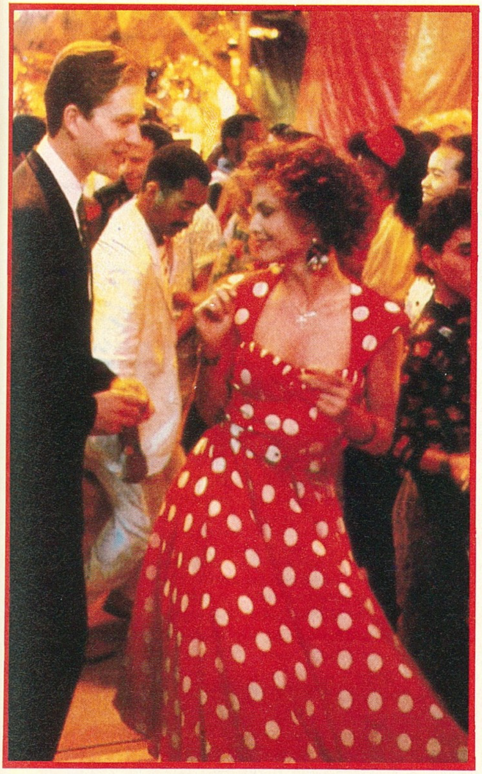

Veszedelmes viszonyok:
A partner John Malkovich

Az eastwicki Boszorkányok

A Keresztanyában –
látható élvezettel

duljon, s színjátszó órákat vegyen. Később a szerencse is rámosolygott. Az egyik barátja ugyanis a tudta nélkül benevezte egy szépségversenyre. Michelle némi vita után végül végigcsinálta, s magától értetődően meg is nyerte a versenyt: szülővárosa, Orange County Szépe lett. S mint annyiszor a filmtörténetben, egy ügynökség felkarolta az ifjú szépséget, s megszerezte számára az első lehetőséget.

Ami csupán egy apró szerepecske volt, ő alakította a „Szőke Bombázót" a *Delta-ház* című tv-sorozatban. Villanásos szerepek következtek a folytatásos rengetegben, s Michelle, nem akarván elszalasztani a lehetőségeket, fogcsikorgatva bár, de beállt a taposómalomba. Talán ennek is köszönhető, hogy egy idő után mind gyakrabban hívták „mozizni" is. Kezdetben filléres szerepeket alakított filléres, majd később költségesebb filmekben. Ezek közül talán a *Grease 2* (1982) rikító Pink Ladyje emelhető ki, melyet egy országos tehetségkutató versenyen való győzelem eredményeként nyert el.

A Hollywood meghódításáért folytatott küzdelem *A sebhelyes arcú*val (1983) vett váratlan fordulatot. A szerep, amelynek az áttörést köszönhette, Elvira St. James alakja volt Brian DePalma remek gengsztersztoriján. A klasszikus Capone-legenda ezen újkori remake-jében (egy filmtörténeti jelentőségű 1932-es alkotás újrafeldolgozásáról van szó) Elvira az amerikai álom utolsó megtestesítője Tony Montana, a főgengszter,

Sean Connery partnereként az Oroszország-házban

az ezúttal kubai származású kábítószerkirály számára. Pfeiffer nagyszerű játékára nemcsak a kritikusok figyeltek fel, hanem a producerek és a rendezők is. Egymás után kapta az igényesebbnél igényesebb feladatokat, kezdve a *Bele az éjszakába* (1984) drágakőcsempészétől Richard Donner középkori boszorkánysággal és csodákkal teli mesevilágán, a *Sólyomasszonyon* (1985) keresztül az *Édes szabadság* (1985) kettős főszerepéig. Azután John Updike megfilmesíthetetlen regényének pazarul megfilmesített változatában, *Az eastwicki boszorkányokban* (1987) eljátszotta a Nagymester (Jack Nicholson) által szexuálisan felfűtött boszorkánytrió egyik tagját (Susan Sarandon és Cher alkotta a négyszög másik két sarkát), s ettől kezdve a lábai előtt hevert a világ! „Mindig azt teszem, amit én akarok, nem engedelmeskedem semmiféle kényszernek. Tudom, hogy sok producer mindenre képes lenne, hogy a filmjében – s persze az ágyában – lásson, de ami igazán boldoggá tudna tenni, annak csak nevében van köze a férfiakhoz. Oscar! Ez az, amire vágyom!"

Mégis, az Oscarral való első randiját (jelölését) annak köszönheti, hogy nagypolgári férjes asszony létére, aki ráadásul mélyen hisz a házasság szentségében, hagyja magát elcsábítani a laza erkölcsű Valmont vicomte-tól (John Malkovich). A *Veszedelmes viszonyok* (1987) Madame de Tourvelje után „ingázó" szerepek következtek. *Az utolsó csepp*ben (1988) Mel Gibson és Kurt Russell között ingázott, egy évre rá pedig az *Azok a csodálatos Baker-fiúk* jelentették az állomásokat. Ez utóbbiban nyújtott alakítása meghozta Pfeiffer számára a második Oscar-nominációt – ezúttal már a főkategóriában –, ám a nagyon várt találkozás ezúttal is elmaradt. Helyette meg kellett elégednie a film rendezőjének, Steve Klovesnek a szavaival: „Mikor Michelle szerepformálását a zongora mellett, a kamera mögül figyeltem, semmi különöset sem észleltem. Jó volt, semmi több. Aztán amikor ugyanezt a vásznon láttam viszont, egyszerűen elállt a szívverésem. Valami kell, hogy történjen, amikor a kamera őt veszi fel. Talán még a kamera is szerelmes belé!"

Öt évvel azután, hogy elvált Capone-Montana-Pacinótól, Michelle egy újabb nehézfiú mellett kötött ki. A *Keresztanya* azonban gyorsan özvegységre jutott, s ahogyan a fiatal özvegy menekülni próbált a múltjától, az álmai szerepét kínálta Pfeiffernek. „Azonosulni tudok Angelával" – vallotta a szépséges színésznő. „Azt hiszem, ezzel nagyon sok nő így van. Attól kezdve, hogy elvégzi a középiskolát, hozzámegy Frankiehez (a megboldogult férj) és megszüli Joey fiát, Angelának mindig megmondták, hogy mit csináljon, hová menjen, hogyan viselkedjen, kihez legyen kedves. Most saját maga irányítja az életét, amely izgalmas, de egyben rémisztő is."

Michelle Pfeiffer 14 éves kora óta irányítja életét, amely nem nélkülözte az izgalmakat, sőt a rémisztő dolgokat sem. Egy interjújában elmesélte, hogy egy időben kábítószerezett, s vagy három éven keresztül „rabja" volt egy őrült, vallásos kaliforniai szektának, amelytől Peter Horton szabadította meg. Az a Peter Horton, akivel még a színiiskolában ismerkedett meg, s 22 évesen feleségül is ment hozzá. Mire azonban felért a csúcsra, a házassága is romokban hevert. Az 1988-ban bekövetkezett válásukat követően Michelle-t okkal, ok nélkül hírbe hozták a Denevéremberrel (Michael Keaton), majd Valmont vicomte-tal is (még mindig John Malkovich). Mindezt annak ellenére, hogy nem egy barátkozó alkat. Kerüli a széles nyilvánosságot, a nagy társaságokat, a bulikat, szívesebben húzódik vissza a saját fészkébe. A pletykáknak egyelőre egy drámai alkat, egy Shakespeare-színész, bizonyos Fisher Stevens felbukkanása vetett véget. „Most sikerülni fog. Szeretnék gyerekeket is. Egy asszony álmok nélkül? Nos, számomra ez volna a legrosszabb szerep..."

FILMJEI:

Delta House (1976 tv-sorozat) Delta-ház
Hollywood Knights (1976) Hollywoodi lovagok
Falling in Love Again (1977) Nincs szerencsém a szerelemmel
Charlie Chan and the Curse of the Dragon Queen (1978) Charlie Chan és a Sárkánykirálynő átka (Intervideo)
Callie and Son (1979 tv) Callie és fia
Splendor in the Grass (1980 tv) Ragyogás a fűben
The Children That Nobody Wanted (1981 tv) A gyerekek, akiket senki sem keres
Grease 2 (1982) r.: Patricia Birch
Scarface (1983) A sebhelyes arcú, r.: Brian DePalma
Into the Night (1984) Bele az éjszakába, r.: John Landis
Ladyhawke (1985) Sólyomasszony, r.: Richard Donner (bemutatott)
Sweet Liberty (1985) Édes szabadság, r.: Alan Alda
The Witches of Eastwick (1987) Az eastwicki boszorkányok, r.: George Miller (bemutatott)
Dangerous Liaisons (1987) Veszedelmes viszonyok, r.: Stephen Frears (bemutatott)
Natica Jackson (1987 tv)
Amazon Women on the Moon (1988) Amazonok a Holdon, r.: John Landis, Joe Dante, Carl Gottlieb, Peter Horton és Robert K. Weiss (InterVideo)
Married to the Mob (1988) Keresztanya, r.: Jonathan Demme (bemutatott)
Tequila Sunrise (1988) Az utolsó csepp, r.: Robert Towne (bemutatott)
The Fabulous Baker Boys (1989) Azok a csodálatos Baker-fiúk, r.: Steve Kloves
Love Field (1990) A szerelem mezeje, r.: Jonathan Kaplan
The Russia House (1990) Az Oroszország-ház, r.: Fred Schepisi

Éjjel-nappal videó!

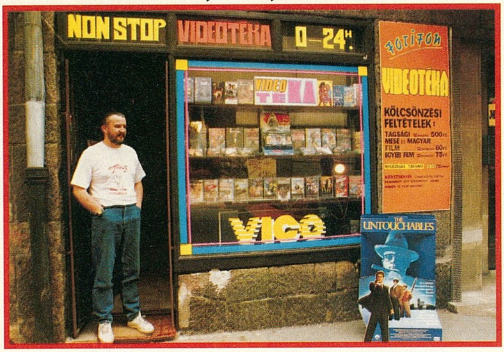
Tavaly novemberben Budapesten a Pannónia utca 25. alatt, idén márciusban a Fadrusz utca 14-ben nyílt videókölcsönzője a Fotifon közkereseti társaságnak. A Magyarországon működő összes jelentős forgalmazóval szerződést kötöttek kazettáik kölcsönzésére, a Zoom kiadóval pedig kizárólagos megállapodásuk van az általuk forgalmazott filmek árusítására. A műsoros kazetták meglepően olcsón, mindössze 1390 forintért vásárolhatók.

– Kínálatunkban szerepel többek között az Osterman víkend, amit Frederick Forsyth könyvéből készítettek, és a főszereplő a Szárnyas fejvadász hőse, Rutger Hauer – mondja Hegedüs László, a Fotifon tulajdonosa. – Kapható még a Kegyetlen part, Benny Hill-show vagy Raquel Welch aerobickazettája. Mellesleg ezt veszik a legtöbben.

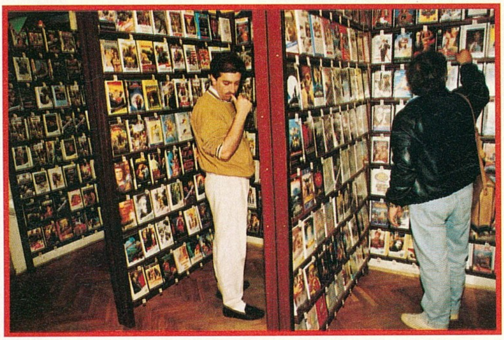
A Fotifon fóti anyaüzletével (Fót, Vörösmarty tér 15.) együtt három tékájában együttesen 1400–1500 kazetta közül választhat az érdeklődő, s a már említett Zoom 30 filmjét veheti meg. Kölcsönözni kizárólag klubtagsági igazolvány birtokában lehet. Ez egy évre 500 forint. A tagságival rendelkezők viszont minden tizenötödik filmet ingyen vehetik ki. A kölcsönzési díj tizenkét órára 75 forint, s utólag kell fizetni. A cég gondolt a gyermekekre is, és támogatják a magyar filmeket oly módon, hogy a rajz- és a hazai filmek csak 60 forintba kerülnek.

A telhetetlen videórajongók is jól járnak, mert aki egyszerre három kazettát vesz ki, az filmenként 15 forintos kedvezményt kap.

– A szexkazetták kölcsönzési díja 100 forint, de ezeket elkülönítve tartjuk, még a katalógushoz sem férhet hozzá 18 éven aluli fiatal – folytatja Hegedüs László. – Ezt nagyon szigorúan vesszük. Mivel a klubtagságin szerepel a születési évszám, nincs az a szemfüles srác, aki átverhet minket. Kivéve, ha egy idősebb barátjuk „segít” rajtuk. Hozzáteszem, a legízlésesebb borítókat éppen a magyar kiadók, a Fókusz és a Szupervideo teszi a kazettáira.

A Fotifon tékái éjjel-nappal nyitott ajtóval várják a betérőket. A Pannónia utcai üzletbe szívesen jár a Moulin Rouge csapata, színészek, Forgács Péter, Andorai Péter, a rendező Miszlay István vagy a futballista Fitos József. A tékát a Rákóczi kiadótól bérlik, így nem csoda, hogy tagságival rendelkezik Szikora Robi vagy Csutka. A Rákóczi lemezkiadó lemezeit, kazettáit 10 százalékkal adják itt olcsóbban, mint máshol. A választék nagy, az AD Stúdiótól Lerch Istvánig, Zoránig terjed. Hegedüs László beszélgetés közben felajánlja: aki e cikket tartalmazó Video Magazinnal jön beiratkozni, az féláron (250 forint) juthat tagsági igazolványhoz!

A torkosabb fiatalok, idősebbek a pultnál édességet, kólát is vásárolhatnak, és az újdonságok kedvelői már 98 forintért megvehetik a háromdimenziós vagy tutti-frutti szemüveget (lásd Video Magazin, 1991/5.)

Meglepő, de igen nagy forgalma van a Pannónia utcai üzletnek a hétvégi éjszakákon. Rengeteg álmatlanságban szenvedő ember néz be ilyenkor. Éjjel-nappal viszik a sztárokat: Clint Eastwoodot, Telly Savalast, Mel Gibsont. Sokan keresik a sikerfilmeket, az Ikreket, a Beverly Hills-i zsarut, az Esőembert, az Országúti diszkót vagy a Nicsak, ki beszélt.

Az akció- és sikerfilmeken kívül azonban a művészfilmek kedvelői sem jönnek hiába. Megtalálhatók itt Woody Allen filmjei vagy például az Equus is. A polcokon a régi nagy magyar mozi is kölcsönzőre vár. A Falfúró mellett ott a halhatatlan Tizedes meg a többiek és jó néhány vígjáték. Mert ránk fér egy kis nevetés. A Fotifon üzleteiben ehhez és a jó szórakozáshoz is hozzásegítenek.

(x)

Vacogó viskó

GRAVES-ék hétköznapi amerikai család. Mary testvére 13 évvel ezelőtt a rémségek éjszakáján áldozatul esett az őrjöngő kaszás gyilkosnak. Ismét jön a borzalmas kísértetek éjszakája. Az ünnepségen minden visszájára fordul, az elképzelt figurák megelevenednek. Meghökkentő fordulatok, lélegzetelállító jelenetek. Nem lehet tudni, ki a tettes, ki az áldozat. Vagy valamennyien csak egy látomás áldozatai?

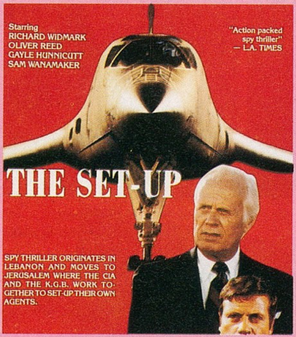
Színes, szinkronizált amerikai vígjáték, 1986
Főszereplők: Joe Don Baker, Stella Stevens, George Kennedy **VPS**
81 perc

Őrült Jake

Évente 100 család tűnik el titokzatos módon, és soha többet nem találják meg őket. Mi történik a 101-dik családdal? CLIFF EVANS családja számára az üdülés egy gyilkos, rémes őrületté válik. A Déli-Államokban az erdő közepén őrült JAKE, a bolond autómentős fiai és pár megvesztegetett rendőr segítségével terrorizálja az egész környéket. Az EVANS család kétségbeesetten küzd az életbenmaradásért.

Színes, szinkronizált amerikai film, 1991
Főszereplők: John Saxon, Ray Walston, Danny Nelson
„Csak egészen erős idegzetűeknek!" **Scala**
95 perc

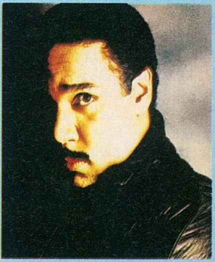

Kémek csatája

Kik a megbízók, és kik a megbízottak? A cél elérése érdekében nem riadnak vissza semmitől. Váratlan fordulatok, lélegzetelállító események, őrült hajsza a végső győzelemért. A kémtörténet LIBANON-ban kezdődik és azután JERUZSÁLEM-ben folytatódik, ahol a CIA és a KGB együtt dolgozik, hogy csatasorba állítsák ügynökeiket. Ki lesz a győztes?

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm, 1986
Főszereplők: Richard Widmark, Oliver Reed, Gayle Hunnicutt
95 perc **MeeKer Media**

Akit nem lehet megállítani

FLETCHER QUINN sikeres bártulajdonos. Nyugodt, boldog életet él a városban. Ennek vége, amikor a bandának nem fizet a védelméért. LAKE és bandája borzalmas pusztítást végeznek QUINN bárjában. Sarkában a rendőrséggel a bűnöző banda nyomába ered. Megölik barátját és elrabolják a barátnőjét. Csak egy lehetőség marad számára, a bosszú. A rendőrség figyelmeztetése ellenére üldözőbe veszi a bandát. Példátlan keménységgel, könyörtelenül leszámol a gengszterekkel.

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm, 1990
Főszereplők: Ivan Rogers, Ron Blackstone, Rich Komenich
90 perc **Amozin Movies**

VIDEORENT KFT.
1043 Budapest IV., Tavasz u. 4. sz.
Tel.: 169-6040 Fax: 1695351
Nyitvatartás: 9–16 óráig.

CANNES – AMERIKAI SZEMMEL

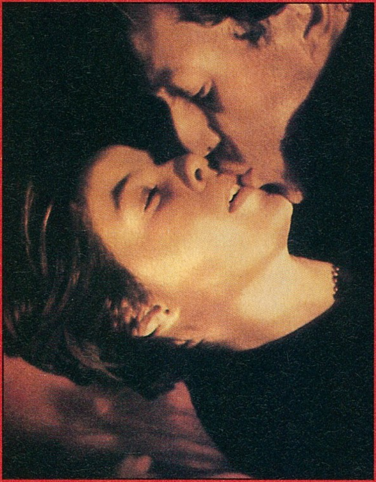
Az európaiak vágynak rá, de nem kapják meg, az amerikaiak megkapják, de nincsenek elragadtatva tőle

Természetesen a Cannes-i Filmfesztivál fődíjáról van szó, melyet idén is amerikai produkció nyert el – immár harmadik éve egyhuzamban. 1989-ben Steven Soderberg kapta az Arany Pálmát az intelligens *Szex, hazugság, videó*ért, 1990-ben David Lynch a vad *Veszett világ*ért, idén májusban pedig Joel és Ethan Coen a *Barton Fink* című filmért, amely egyúttal a legjobb rendezés és – John Torturro alakítása révén – a legjobb férfiszínész díját is hazavihette Amerikába, ha nem is Hollywoodba. (Talán nem érdektelen megjegyezni, hogy Soderberg és Lynch sem hollywoodi produkcióval aratott sikert Cannes-ban.)

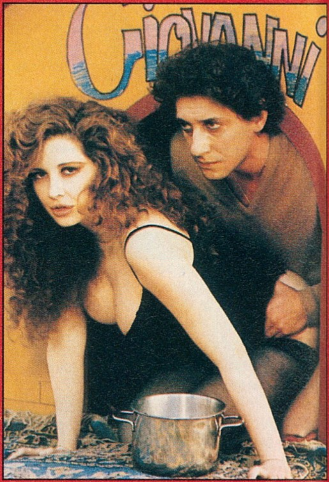
Hogy mennyire sokat jelent az európai filmművészek számára Cannes, azt jól illusztrálja az a történet, amellyel a Time magazin tudósítója kezdte fesztiválbeszámolóját. Eszerint Lars Von Trier dán rendező dühbe gurult, mert nem az ő filmje, a Time által frappáns fantazmagóriának nevezett *Európa* kapta az Arany Pálmát, hanem a *Barton Fink,* amelynél sokkal jobbnak tartotta a sajátját. A Coen fivérek kommentárjára kíváncsi dán tévéstáb erre a következő nyilatkozatot kapta Joeltől: „Nem láttam az *Európát,* de Von Triernek talán igaza van." Ennyi. Szerény szavak, mögöttük pedig egy vállrándítás: mi nyertünk, nem ő, na és, mit számít ez?

Az európaiaknak, tudjuk, rendkívül sokat. Nemcsak presztízsüket növeli, hanem esélyeiket is, hogy a hihetetlenül erős amerikai konkurencia mellett is kasszasikert könyvelhetnek majd el. Idén Cannes-ban azonban nem sok babér termett az európai filmművészetnek: az amerikaiakon kívül csak franciául beszélő filmeket érdemesített díjra a zsűri.

Irene Jacob, a gyönyörű, fiatal francia színésznő kapta a legjobb női alakításért járó elismerést: kettős szerepet játszott a lengyel Krysztof Kieslowski *Veronika kettős élete* című filmjében. Hasonlóan kiemelkedőt nyújtott Isabelle Huppert a *Malina* című Werner Schroeter-filmben, amely azonban éppúgy díj nélkül tért haza Cannes-ból, mint a görög Theo Angelopoulos, az olasz Marco Ferreri és a francia Maurice Pialat alkotásai. A szakírók szerint Angelopoulos filmje – Marcello Mastroianni és Jeanne Moreau szereplése ellenére – hosszú, lassú és unalmas táncrituálékkal van tele, a Ferreri filmjében felbukkanó kannibalizmust visszataszítónak találták a kritikusok, Pialat pedig harsány színek helyett inkább Degas palettájára való pasztellárnyalatokkal festi meg Van Gogh

Veronika kettős élete. A legjobb női alakítás Irene Jacobé

Marco Ferreri filmjében bizony még emberevés is előfordul

Isabelle Huppert a Malinában

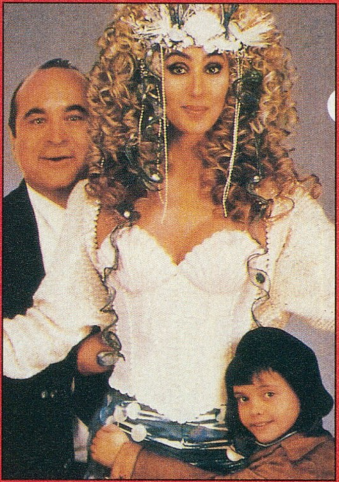
életét, megfosztva azt a drámaiságtól – meghagyva viszont a főhős füleit... Az idős francia mester, Jacques Rivette négy óra hosszú filmje *(A szép veszekedő)* viszont megnyerte a zsűri tetszését, mert lebilincselően izgalmasan ábrázolja egy koros festőművész (Michel Piccoli) és ragyogó ifjú modellje (Emmanuelle Béart) kapcsolatát.

Roman Polanski vezette a tíztagú zsűrit, melynek Whoopi Goldberg Oscar-díjas színésznő és Alan Parker rendező is tagja volt. A Hollywood Reporter című lap szerint Polanski azt kérte a zsűritagoktól, „arra gondoljanak, mit szeretnek egy-egy filmben, mi szórakoztatja el őket két órán keresztül, mi mozgatja meg őket érzelmileg, mire fognak emlékezni még tíz év múlva is".

E kívánalmaknak három amerikai versenyfilm is megfelelt. David Mamet alkotása, a *Gyilkosság* egy szabályos rendőrkrimi keretében beszél az erkölcsi tisztaság igényéről: főszereplőjének (Joe Mantegna) döntenie kell, zsidó származású zsaru lévén „saját népeit" segítse, avagy tegye becsületesen a dolgát. A fekete bőrű Spike Lee *Dzsungelláz* című filmje nemcsak a legjobb férfi mellékszereplővel büszkélkedhet Samuel L. Jackson személyében, hanem azzal is, hogy a faji kérdés mellett a kábítószer-problémát is erőteljes, egyéni stílusban viszi vászonra. A nagy győztes mégis a *Barton Fink* lett, amely mintha két filmből állna: amilyen komikus az 1941-ben játszódó történet első órája, amikor megismerjük a sikerre vágyódó regényíró-főhős vívódásait, olyan morózus és rejtélyes a film második fele.

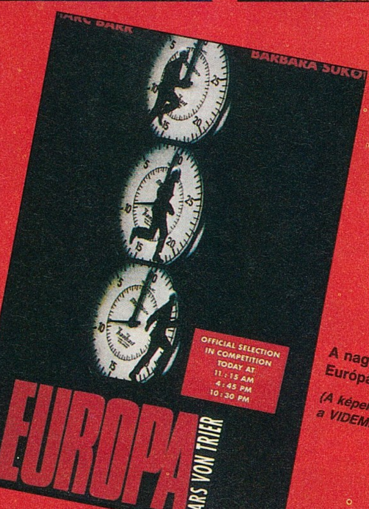

annes idei sztárjai
Madonna –
zúttal ágyon
ívül

Cannes másik sztárja: az örökifjú Cher

A Coen fivérek mellett – versenyen kívül – Madonna volt Cannes legnagyobb eseménye 1991-ben. Alek Kesheshian róla forgatott dokumentumfilmje – *Merészelj igazat mondani, avagy Madonnával az ágyban* –, úgy hírlik, mindent megmutat, amit Madonnáról érdemes. Az amerikai díva rohammal vette be Cannes-t. Utoljára talán 35 évvel ezelőtt lehetett hasonló őrültekháza arrafelé, amikor Brigitte Bardot napfürdőzött a tengerparton. S ha Madonna harciasan hegyes melltartójának a látványa sem lett volna elég, kiváló pletykaalkalmat kínált, hogy Cannes-ban összefutott, mi több, rendszeresen beszélgetett exférjével, Sean Pennel, aki első filmrendezését, *Az indián futó* című „dinamikus és ígéretes családi drámát" kísérte el a francia üdülőhelyre. Ahol idén az amerikai mozi lekörözte az európait.

A nagy vesztes: Európa

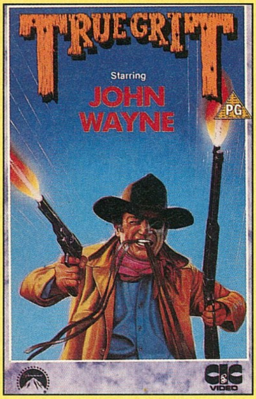
(A képekért köszönet a VIDEMA Kft.-nek)

Sz. T.

CIC VIDEO

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

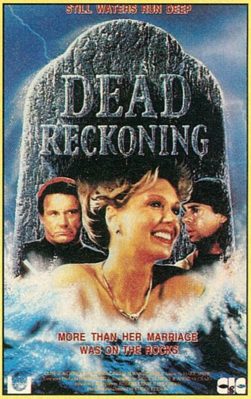
DUNA NEMZETKÖZI FILM KFT

A FÉLSZEMŰ

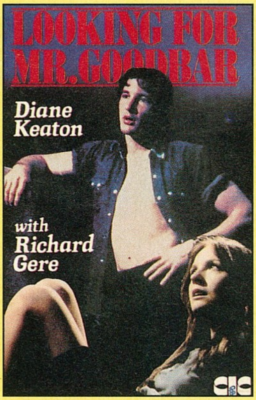
ŐSLÉNYEK ORSZÁGA

RETTEGÉS A LUXUSJACHTON

TÚLVILÁGI PAPA

NAPPALOK ÉS ÉJSZAKÁK

FEKETE ESŐ

Paramount
A Paramount Communications Company

DUNA FILM
VIDEÓ A CSÚCSON!

1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

UNIVERSAL